

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Akademia Nauk Stosowanych im Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie

Nazwa ocenianego kierunku studiów: BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

1. Poziom/y studiów: studia I stopnia
2. Forma/y studiów: stacjonarne/niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	94	52

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki o bezpieczeństwie	74	41
2.	Nauki prawne	5	3
3.	Ekonomia i finanse	4	2
4.	Nauki o zarządzaniu i jakości	4	2

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, Dz.U. 2018poz. 1818.

nazwa instytutu	Instytut Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią		
nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo narodowe	poziom kształcenia	pierwszy
profil kształcenia	praktyczny	tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	licencjat
dziedzina nauki / sztuki		dyscyplina naukowa / artystyczna	
Dziedzina nauk społecznych		Nauki o polityce i administracji, 52% ECTS – dyscyplina wiodąca	
		Nauki o bezpieczeństwie, 41% ECTS	
		Nauki prawne – 3% ECTS	
		Ekonomia i finanse – 2% ECTS	
		Nauki o zarządzaniu i jakości – 2% ECTS	

Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Efekty uczenia się dla kierunku	Odniesienie do charakterystyk I stopnia ²	Odniesienie do charakterystyk II stopnia ³	
			Kod składnika opisu ⁴	Efekty z części I ⁵
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
LKBEZ_W01	W zaawansowanym stopniu wybrane pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce i administracji, nauk o bezpieczeństwie, nauk prawnych, ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz relacje między nimi w celu ich praktycznego zastosowania.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W02	W zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska występujące w sektorze bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem

LKBEZ_W03	W zaawansowanym stopniu metody wyjaśniające zależności pomiędzy faktami, zjawiskami i obiektami związanymi z sektorem bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W04	W zaawansowanym stopniu cechy człowieka i jego rolę w tworzeniu i funkcjonowaniu publicznych i prywatnych instytucji sektora bezpieczeństwa oraz kulturę działalności w tym sektorze.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W05	W zaawansowanym stopniu zasady definiowania narodowych strategii zapobiegania przestępczości i innych zagrożeń.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
LKBEZ_W06	Zasady funkcjonowania podmiotów w sektorze bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W07	Współczesne polityczne i gospodarcze problemy państw i instytucji sektora bezpieczeństwa w kontekście bieżącej sytuacji międzynarodowej.	P6U_W	P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji
LKBEZ_W08	Przepisy prawne dotyczące ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W09	Prawne i ekonomiczne uwarunkowania prowadzenia indywidualnej przedsiębiorczości w Polsce oraz jej formy.	P6U_W	P6S_WK	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
LKBEZ_W10	Polityczne, prawne i ekonomiczne uwarunkowania działalności zawodowej w sektorze bezpieczeństwa.	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego

LKBEZ_W11	Znaczenie aktywności ruchowej dla właściwej kondycji zdrowotnej człowieka i społeczeństwa.	P6U_W	P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji
LKBEZ_W12	Zasady przekazywania wiedzy i funkcjonowania instytucji propagujących wiedzę na temat bezpieczeństwa i sposoby ich praktycznego zastosowania.	P6U_W	P6S_WK	podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
LKBEZ_W13	W zaawansowanym stopniu najważniejsze akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa w Polsce w celu wykorzystania tej wiedzy w praktyce.	P6U_W	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, objekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem
UMIĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
LKBEZ_U01	Identyfikować i interpretować współzależności pomiędzy elementami systemu bezpieczeństwa narodowego wykorzystując nabytą wiedzę.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U02	Analizować i prognozować zagrożenia, w tym terrorystyczne oraz podejmować skuteczne działania na rzecz ochrony ludności i gospodarki.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U03	Przygotować w języku polskim konspekt zajęć dydaktycznych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U04	Rozwiązywać złożone problemy zawodowe także w warunkach stresu wykorzystując nabytą w trakcie studiów wiedzę.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym
LKBEZ_U05	Kierować zespołami ludzkimi i w sposób kreatywny uczestniczyć w pracy zespołowej wykorzystując nabytą	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym

	w trakcie studiów wiedzę.			
LKBEZ_U06	Komunikować się ze środkami masowego przekazu używając specjalistycznej terminologii.	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii
LKBEZ_U07	Przeczytać i zinterpretować krótki tekst w języku obcym dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe na poziomie B2.	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
LKBEZ_U08	Przetłumaczyć krótki tekst dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski na poziomie B2.	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
LKBEZ_U09	Brać czynny udział w dyskusji dotyczącej aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe prowadzonej w języku polskim i obcym na poziomie B2.	P6U_U	P6S_UK	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich
LKBEZ_U10	Interpretować akty prawne regulujące funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa w Polsce.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych
LKBEZ_U11	Przygotować pracę pisemną w języku polskim i obcym przy wykorzystaniu wiedzy z modułów objętych planem studiów i umiejętności językowych na poziomie B2.	P6U_U	P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego,
LKBEZ_U12	Posługiwać się systemami i programami komputerowymi stosowanymi w sektorze bezpieczeństwa.	P6U_U	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: – właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
LKBEZ_K01	Krytycznej oceny zdobytej w trakcie studiów jej aktualizacji w drodze samokształcenia i dalszej edukacji.	P6U_K	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
LKBEZ_K02	Praktycznego wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa.	P6U_K	P6S_KK	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
LKBEZ_K03	Przygotowywania i realizacji projektów społecznych na rzecz bezpieczeństwa oraz pełnienia różnego rodzaju ról w tym sektorze.	P6U_K	P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego
LKBEZ_K04	Wykonywania obowiązków zawodowych z poszanowaniem interesu publicznego.	P6U_K	P6S_KO	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego
LKBEZ_K05	Wykonywania czynności zawodowych w sposób aktywny i przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KO	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
LKBEZ_K06	Realizacji obowiązków na stanowisku pracy w sposób etyczny oraz z wykorzystaniem dorobku zawodowego i z poszanowaniem tradycji zawodu.	P6U_K	P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Przemysław Bartkiewicz	Dr, prof. ANS, Dyrektor Instytutu Gospodarki, przewodniczący Zespołu
Piotr Urbaniak	Mgr, Z-ca Dyrektora Instytutu Gospodarki, z-ca przewodniczącego Zespołu
Magdalena Kasperska	Dr, nauczyciel akademicki, członek Zespołu
Michał Domagalski	Dr, nauczyciel akademicki, członek Zespołu
Ernest Magda	Dr, nauczyciel akademicki, członek Zespołu
Anna Michalska	Mgr inż., z-ca Kanclerza, członek Zespołu
Honorata Mańka	Mgr, Kwestor, członek Zespołu
Małgorzata Siama	Mgr, nauczyciel akademicki, pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością, członek Zespołu
Karina Konieczna	Mgr, pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia, członek Zespołu
Dominika Pluta	Mgr, Kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą, członek Zespołu
Hanna Szczygieł-Śliwińska	Mgr, Dyrektor Biblioteki Uczelnianej, członek Zespołu
Jerzy Szczeszek	Inż., Kierownik Działu Gospodarczo-Technicznego, członek Zespołu
Anna Wszółek	sekretarz Zespołu

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	26
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	45
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	49
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	57
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	58
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	69
Część III. Załączniki	70
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	70
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Prezentacja uczelni

Akademia Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie (do września 2022 roku funkcjonująca pod nazwą Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa) została utworzona 1 lipca 1999 roku w Lesznie na mocy decyzji Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. Utworzenie Uczelni znacząco wpłynęło na rozwój miasta.

Początkowo Uczelnia kształciła na studiach I stopnia, a od 2016 roku oferuje także studia na poziomie magisterskim.

ANS w Lesznie kształci ok. 1.200 studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Proponuje szeroki wybór kierunków i specjalności o zróżnicowanym profilu kształcenia. Ofertę edukacyjną uzupełniają studia podyplomowe oraz kursy i szkolenia zawodowe. Po ukończeniu studiów absolwenci uzyskują tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub magistra.

Patronem leszczyńskiej uczelni jest czeski pedagog i filozof Jan Amos Komeński.

ANS w Lesznie wraz z czterema uczelniami zawodowymi z terenu Wielkopolski tworzy od 2018 roku Związek Wielkopolskich Publicznych Uczelni Zawodowych. Ściśle współpracuje także z poznańskimi szkołami wyższymi. Jest jednym z inicjatorów międzynarodowego przedsięwzięcia pod nazwą „Europe-Asia Didactic Hub”. Od lat cieszy się opinią najbardziej usportowionej uczelni w Polsce, zajmując czołowe miejsca w Akademickich Mistrzostwach Polski w typie wyższych szkół zawodowych. Charakterystyczną cechą uczelni zawodowych jest kształcenie praktyczne, ściśle odpowiadające potrzebom lokalnego i regionalnego rynku pracy. Zawody związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem należą do tych, na które istnieje nieustanne zapotrzebowanie. Również młodzi ludzie chętnie podejmują zatrudnienie w tym sektorze, licząc na stabilne zatrudnienie, które gwarantuje w szczególności praca w służbach mundurowych. Stąd kierunek bezpieczeństwo narodowe od roku akademickiego 2015/2016 znalazł stałe miejsce w ofercie edukacyjnej Uczelni.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

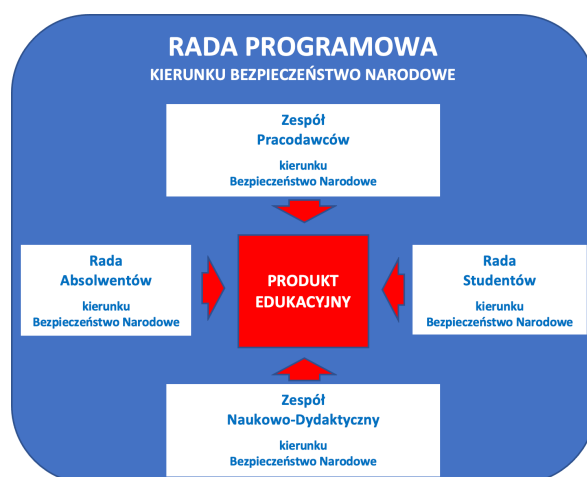
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1. Powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni, oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje.

Strategia Rozwoju PWSZ im Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie na lata 2021-2024 została przyjęta Uchwałą nr 12/2021 Senatu Uczelni w dniu 12 kwietnia 2021 r. Na jej podstawie w Instytucie Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią opracowano Strategię Rozwoju Instytutu na lata 2021-2024 w zakresie kierunku Bezpieczeństwo narodowe, przyjętą do realizacji decyzją dyrektora Instytutu w dniu 29 kwietnia 2021 r.

Zmiana nazwy Uczelni (na ANS im. J. A. Komeńskiego w Lesznie) i nazwy Instytutu (na Instytut Gospodarki) oraz wprowadzenie w 2022 roku nowych szczegółowych uczelnianych regulacji wewnętrznych mających na celu poprawę skuteczności realizacji uczelnianego procesu dydaktyczno-wychowawczego, stały się podstawą do modyfikacji instytutowej strategii rozwoju w zakresie kierunku Bezpieczeństwo narodowe w stronę bardziej proefektywnościowych instytucjonalnych rozwiązań gwarantujących skuteczniejsze osiąganie kierunkowych celów strategicznych.

Instytut Gospodarki Akademii Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie działa na rynku usług edukacyjnych oferując produkt edukacyjny w postaci efektów uczenia się uzyskiwanych na kierunku Bezpieczeństwo narodowe. Jest on definiowany przez wiedzę i umiejętności zawodowe oraz kompetencje społeczne nabywane przez studentów bezpieczeństwa narodowego w ramach realizowanego procesu dydaktycznego, na który składają się wykłady, ćwiczenia i praktyki zawodowe. Misją Instytutu w zakresie kierunku Bezpieczeństwo narodowe jest m.in. „kształcenie wysoko kwalifikowanych specjalistów z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa, szczególnie dla potrzeb wybranych służb mundurowych i zespołów zarządzania kryzysowego, w tym skutecznie poruszających się w obszarze współczesnej rzeczywistości społeczno-gospodarczej i politycznej. Jest ona tożsama w swej treści z pkt. 1 misji Uczelni - „kształcenie wysokokwalifikowanych specjalistów praktyków dla potrzeb rynku lokalnego, krajowego oraz międzynarodowego”, a realizowana poprzez stosowanie wypracowanego w Instytucie mechanizmu doskonalenia programu studiów, zbudowanego na bazie instytucjonalnego modelu merytorycznego opartego na Radzie Programowej kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którą tworzą: Zespół Pracodawców kBN, Zespół Naukowo-Dydaktyczny kBN, Rada Studentów kBN i Rada Absolwentów kBN.

W skład Zespołu Pracodawców kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którym kieruje Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji w Lesznie, a wyodrębnionego z Rady Pracodawców Instytutu Gospodarki, wchodzi przedstawiciele wybranych służb mundurowych i zespołów zarządzania kryzysowego.

Zmiany merytoryczno-metodyczne w programie studiów i w całym realizowanym procesie dydaktycznym dokonywane są przede wszystkim zgodnie z sugestiami Zespołu Naukowo-Dydaktycznego kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którym kieruje wybitny politolog i długoletni dydaktyk prof. dr hab. Jerzy Juchnowski, przy dużym wsparciu Rady Studentów i Rady Absolwentów tego kierunku.

Koncepcja kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe jest również zgodna z celami strategicznymi Uczelni, które w wymiarze merytorycznym ściśle korespondują z celami strategicznymi Instytutu. Na przykład, cel strategiczny Uczelni – „podnoszenie jakości oferty edukacyjnej uwzględniającej dynamikę i kontekst zmian społeczno-ekonomicznych” w postaci celu strategicznego Instytutu zapisany jest jako „budowa rozwój i wzmocnienie mechanizmów prowadzących do podwyższania jakości oferowanego produktu edukacyjnego na kierunku Bezpieczeństwo narodowe, uwzględniającej dynamikę i kontekst zmian społeczno-ekonomicznych i politycznych, szczególnie w Europie Wschodniej. A zatem prowadzone działania koncepcyjno-wdrożeniowe w obrębie kierunku Bezpieczeństwo narodowe w ramach tak rozumianego celu strategicznego Instytutu w pełni korespondują z celem strategicznym Uczelni.

Potencjalny kandydat na studiowanie kierunku Bezpieczeństwo narodowe to osoba zainteresowana podjęciem pracy w służbach mundurowych oraz innych instytucjach sektora publicznego, w szczególności, w działach zajmujących się zarządzaniem kryzysowym lub prywatnych przedsiębiorstwach zajmujących się ochroną osób i mienia. Powinna to być również osoba gotowa do realizacji misji uczelni oraz świadome konieczności przestrzegania regulaminu studiów. Formalne kryteria rekrutacji są corocznie określone w uchwale rekrutacyjnej i zostały szczegółowo opisane w kryterium nr 3, pkt 1.

Aktualnie na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane są dwie specjalności:

- przygotowanie do służby w Policji – specjalność jest realizowana na podstawie porozumienia z Komendą Główną Policji, którego celem jest włączenie Uczelni w proces przygotowywania kandydatów do służby w Policji. Zgodnie z treścią porozumienia Uczelnia zobowiązana jest do realizacji minimalnych treści kształcenia, które publikowane są na stronie internetowej Komendy Głównej Policji,
- zarządzanie kryzysowe z elementami obronności – specjalność powstała z połączenia dwóch wcześniej prowadzonych specjalności, tj.: 1) zarządzanie kryzysowe, 2) bezpieczeństwo militarne. Doświadczenia pierwszych lat kształcenia pokazały, że największym zainteresowaniem studentów niezmiennie cieszy się specjalność bezpieczeństwo publiczne, natomiast pozostałe specjalności (tj. zarządzanie kryzysowe i bezpieczeństwo militarne) wybierała zdecydowanie mniejsza liczba studentów). W efekcie, z ekonomicznego punktu widzenia uruchamiane były tylko dwie specjalności, co spotykało się z niezadowoleniem studentów, którzy wybierali nieuruchamianą specjalność. Utworzenie jednej specjalności łączącej elementy dwóch poprzednich wyeliminowało powyższy problem.

2. *Związek kształcenia z obszarami działalności zawodowej/gospodarczej właściwymi dla kierunku.*

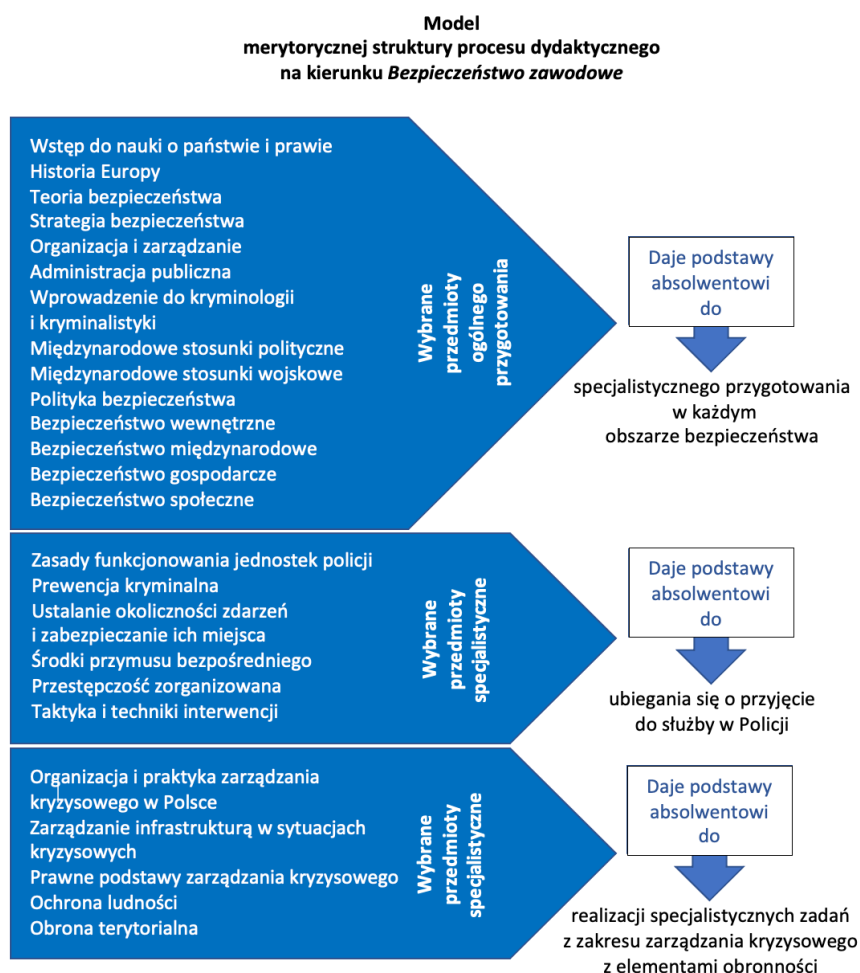
Zastosowana metodologia budowy koncepcji kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe dała podstawy do realizacji procesu dydaktycznego na poziomie gwarantującym profesjonalne przygotowanie absolwentów do zatrudnienia w wybranym sektorze bezpieczeństwa.

Blok przedmiotów ogólnych, kierunkowych i do wyboru gwarantuje odpowiednią podbudowę teoretyczną, niezbędną do przyswojenia wiedzy i umiejętności praktycznych zawartych w treściach kształcenia przedmiotów specjalnościowych.

Treści kształcenia w zakresie specjalności „przygotowanie do służby w Policji” jasno wskazują na zgodność kształcenia z tym obszarem. Uzyskane w tym zakresie merytorycznym kwalifikacje są pożądane także przez prywatne agencje ochrony osób i mienia.

Z kolei treści specjalności „zarządzanie kryzysowe z elementami obronności” ściśle korespondują z kwalifikacjami niezbędnymi do wykonywania działań w służbach mundurowych oraz w sektorze zarządzania kryzysowego.

Prezentuje to model merytorycznej struktury procesu dydaktycznego na kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

3. Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczeniaspołeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia.

Zastosowana metodologia budowy koncepcji kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe nie tylko dała podstawy do realizacji procesu dydaktycznego na poziomie gwarantującym profesjonalne przygotowanie absolwentów do realizacji zadań w instytucjach z obszaru bezpieczeństwa, ale też umożliwiła zbudowanie trwałego mechanizmu modyfikacji koncepcji kształcenia w kierunku aktualnych lokalnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego (administracyjnego) i rynku pracy.

Działanie tego mechanizmu w zakresie instytucjonalnym egzogenicznym gwarantują Zespół Pracodawców kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (powołany w skład Rady Programowej kierunku Decyzją nr 26/22 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Zespołu Pracodawców kierunku Bezpieczeństwo Narodowe) oraz Rada Absolwentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (powołana w skład Rady Programowej kierunku Decyzją nr 25/22 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Rady Absolwentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe).

Działanie mechanizmu modyfikacji koncepcji kształcenia w zakresie instytucjonalnym endogenicznym gwarantują Zespół Naukowo-Dydaktyczna kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (powołany w skład Rady Programowej kierunku Decyzją nr 23/22 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Zespołu Naukowo-Dydaktycznego kierunku Bezpieczeństwo Narodowe) oraz Rada Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (powołana w skład Rady Programowej kierunku Decyzją nr 24/22 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Rady Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe).

Zespół Pracodawców tworzą:

Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji w Lesznie jako przewodniczący Zespołu oraz członkowie Zespołu:

- Komendant Miejski Policji w Lesznie,
- Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego we Wschowie,
- przedstawiciel Agencji Ochrony i Mienia „Glock” w Lesznie,

a jego podstawowym zadaniem jest prezentacja aktualnych wymagań, jakie instytucje administracji rządowej i samorządowej stawiają absolwentom kierunku Bezpieczeństwo narodowe i przez to determinowanie opinii Rady Programowej w kierunku oczekiwanych merytoryczno-metodycznych modyfikacji kierunkowej koncepcji kształcenia.

Te oczekiwania, połączone z wiedzą prezentowaną przez członków Rady Absolwentów i z doświadczeniem dydaktyczno-praktycznym członków Zespołu Naukowo-Dydaktycznego, przy wsparciu studentów kierunku, stanowią istotną siłę napędową wypracowanego w Instytucie mechanizmu doskonalenia programu studiów.

Należy podkreślić, że aktualnie panuje trudna sytuacja kadrowa w służbach mundurowych. Na przykład w Policji wzrosła liczba wakatów w stosunku do 2019 roku, o czym informuje na swojej stronie internetowej NSZZ Policjantów. Biorąc pod uwagę, że od początku realizacji kształcenia największym zainteresowaniem nieustannie cieszy się specjalność „przygotowanie do służby w Policji”, Uczelnia w sposób istotny przyczynia się do rozwiązania problemu kadrowego w tej służbie.

4. Sylwetki absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów.

Absolwent kierunku Bezpieczeństwo narodowe posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o polityce.

Zna prawne, polityczne i ekonomiczne struktury i instytucje bezpieczeństwa narodowego oraz ich elementy, a także relacje między strukturami i instytucjami bezpieczeństwa narodowego na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Zna rodzaje więzi społecznych, politycznych, ekonomicznych oraz prawnych z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz rządzące nimi prawidłowości.

Zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych z zakresu nauk społecznych, ekonomicznych, prawnych i historycznych. Orientuje się także w procesach zmian struktur i instytucji bezpieczeństwa narodowego oraz genezie, przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian.

Zna przepisy prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej, zasady prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia oraz pozyskiwania na ten cel zewnętrznych środków finansowych. Potrafi interpretować i analizować zjawiska polityczne, ekonomiczne i prawne w naukach o bezpieczeństwie oraz naukach pokrewnych oraz wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania procesów politycznych, ekonomicznych i prawnych w sferze bezpieczeństwa narodowego. Potrafi prognozować skutki procesów i zjawiska polityczne, ekonomiczne i prawne zachodzące w sferze bezpieczeństwa narodowego przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi. Potrafi również rozwiązywać zadania związane z gwarancją bezpieczeństwa oraz analizować, proponować i wdrażać właściwe rozwiązania problemów pojawiających się w pracy zawodowej.

Posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Potrafi przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne w języku polskim i obcym dotyczące zagadnień związanych z bezpieczeństwem narodowym z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych oraz różnych źródeł. Posiada umiejętności językowe w zakresie nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Ponadto, absolwent rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w celu poprawy jakości swojej pracy.

Potrafi pracować w zespole oraz wziąć odpowiedzialność za powierzone zadania w pracy na rzecz instytucji i przedsiębiorstw odpowiedzialnych za gwarancję bezpieczeństwa.

Potrafi prawidłowo określić priorytety służące realizacji określonego zadania z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Identyfikuje i rozstrzyga dylematy pojawiające się w pracy na stanowiskach związanych z gwarancją bezpieczeństwa. Potrafi przygotowywać, realizować oraz pozyskiwać środki finansowe na realizację projektów z zakresu bezpieczeństwa oraz samodzielnie uzupełniać i doskonalić posiadaną wiedzę i umiejętności dotyczące warsztatu zawodowego.

Potrafi założyć i prowadzić własną działalność gospodarczą oraz pozyskać zewnętrzne źródła jej finansowania.

Potencjalne miejsca pracy dla absolwentów to przede wszystkim służby i instytucje rządowe i samorządowe oraz inne podmioty prawne, których zadaniem jest zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego, prowadzenie działań ratowniczych oraz ochrona ludności i mienia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku Bezpieczeństwo narodowe ma możliwość kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia, realizowanych w wiodących uczelniach uniwersyteckich w kraju oraz w Akademii Sztuki Wojennej.

Przewidywane miejsca pracy absolwenta:

- rządowe i samorządowe instytucje publiczne,
- zespoły zarządzania kryzysowego,
- Policja, Straż Gminna, Miejska, Służba Celna, Służba Graniczna, Służba Ochrony Kolei, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Inspekcja Transportu Drogowego,
- Siły Zbrojne RP,
- Straż Pożarna,
- agencje ochrony osób i mienia,
- biznes, służby i organizacje społeczne, organizacje międzynarodowe, w tym UE.

5. *Cechy wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe.*

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia zawartą w programie studiów kierunku Bezpieczeństwo narodowe jest znaczący wymiar praktyczny. Ogółem z 182 pkt. ECTS aż 110 pkt. ECTS, tj. ponad 60% przypada na zajęcia praktyczne, z czego treści kształcenia zawarte w przedmiotach obu specjalności realizowane są prawie wyłącznie w formie ćwiczeń – z 36 pkt. ECTS aż 33 pkt. ECTS, tj. prawie 92%.

Proces dydaktyczno-wychowawczy realizowany jest przez osoby posiadające bogate, długoletnie doświadczenie zawodowe w służbach mundurowych. Wśród nich są także osoby posiadające stopień naukowy doktora, co znaczy, że łączą doświadczenie zawodowe z potencjałem naukowym. Z ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów wynika, że zajęcia te cieszą się szczególnie wysoką oceną studentów.

W koncepcji kształcenia wykorzystany został wzorzec krajowy polegający na współpracy uczelni z Komendą Główną Policji na podstawie porozumienia zobowiązującego uczelnię do realizacji minimalnych treści kształcenia będących wyciągiem z programu podstawowego szkolenia zawodowego kandydatów do służby w Policji.

Absolwenci, na podstawie informacji o ukończeniu minimalnego zakresu treści kształcenia programu szkolenia zawodowego podstawowego umieszczonej w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów wyższych, są uprawnieni do odbycia trwającego 92 dni szkolenia zawodowego podstawowego, realizowanego w jednostkach szkoleniowych Policji. Obecnie tę formę kształcenia realizuje 58 uczelni w Polsce.

W aspekcie wykorzystania wzorców międzynarodowych, na etapie przygotowywania wniosku o utworzenie kierunku studiów, analizowane były programy uczelni zagranicznych posiadających pokrewne kierunki. Zauważono, że najczęściej powtarzającymi się treściami kształcenia były te dotyczące bezpieczeństwa międzynarodowego oraz wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.

6. *Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, ze wskazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, jak również stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.*

Biorąc pod uwagę, że końcowym efektem procesu dydaktyczno-wychowawczego ma być absolwent posiadający zarówno wiedzę, umiejętności, jak i kompetencje społeczne niezbędne do pracy w sektorze odpowiedzialnym za gwarancję bezpieczeństwa, jak też zdolny do podjęcia studiów II stopnia, osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się jest obowiązkowe.

Koncepcja kształcenia oparta jest o zasadę, że każda z charakterystyk drugiego (zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 listopada 2018 w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji) a tym samym pierwszego stopnia dla 6 poziomu PRK musi być osiągnięta przez przynajmniej jeden efekt uczenia się. Tak sformułowana koncepcja jest gwarancją prawidłowo przygotowanego programu kształcenia.

Co do zasady efekty można podzielić na te, które dotyczą wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany oraz te, które dotyczą stanu praktyki i rynku pracy w zakresie sektora bezpieczeństwa. Poniżej wskazano przykładowe efekty, które odpowiadają za osiągnięcie przez studenta przede wszystkim efektów uczenia się w zakresie wiedzy, jak też jej praktycznego zastosowania oraz efekty gwarantujące nabycie umiejętności i kompetencji niezbędnych na rynku pracy w sektorze bezpieczeństwa.

Przykład dla efektów w zakresie wiedzy i jej zastosowania.

Kierunkowy efekt uczenia się - LKBEZ_W01	Efekt wskazany w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu studiów I stopnia, poziomu 6 w zakresie wiedzy (P6S_WG), który brzmi: absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej właściwe dla programu studiów, a także zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem.
Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce i administracji, nauk o bezpieczeństwie, nauk prawnych, ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz relacje między nimi w celu ich praktycznego zastosowania.	
Kierunkowy efekt uczenia się - LKBEZ_W02	
Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe fakty, obiekty i zjawiska związane z sektorem polityki, bezpieczeństwa, obronności, ekonomii, zarządzania, prawa i administracji.	

Przykład dla efektów w zakresie umiejętności.

Kierunkowy efekt uczenia się - LKBEZ_U04	Efekt wskazany w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla poziomu 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu studiów I stopnia, poziomu 6 w zakresie wiedzy (P6S_UW), który brzmi: absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym.
Absolwent potrafi rozwiązywać złożone problemy zawodowe także w warunkach stresu wykorzystując nabytą w trakcie studiów wiedzę.	
Kierunkowy efekt uczenia się - LKBEZ_U05	
Absolwent potrafi kierować zespołami ludzkimi i w sposób kreatywny uczestniczyć w pracy zespołowej wykorzystując nabytą w trakcie studiów wiedzę.	

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się opracowanie strategii uczelni oraz dostosowanie koncepcji i celu kształcenia na wizytowanym kierunku do zapisów w niej zawartych.	Uchwała nr 419/2021 Prezydium PKA z dnia 31 maja 2021 roku potwierdza, „iż Uczelnia podjęła działania naprawcze idące w dobrym kierunku - na mocy uchwał właściwych organów Uczelni przyjęto strategię rozwoju Uczelni obejmującą okres 2021-2024.” Ponadto, na podstawie strategii Uczelni opracowano Strategię Rozwoju Instytutu Gospodarki i Zarządzania

		<p>Przestrzenią na lata 2021-2024 w zakresie kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którą przyjęto 29 kwietnia 2021 roku. (załącznik nr 1).</p> <p>W roku 2022 nastąpiły zmiany prawno-organizacyjne w Uczelni i tym samym w Instytucie realizującym kierunek Bezpieczeństwo narodowe. W związku z tym powyższa strategia została przebudowana zgodnie z nowymi realiami prawnymi i wprowadzona w życie 1 października 2022 roku (załącznik nr 2).</p>
2.	Zaleca się dostosować opis efektów uczenia się do właściwego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz obowiązującego nazewnictwa dyscyplin naukowych.	Stanowisko Prezydium PKA zawarte w Uchwale nr 419/2021 Prezydium PKA z dnia 31 maja 2021 roku potwierdza, „iż Uczelnia skorygowała opis efektów uczenia się na wizytowanym kierunku studiów oraz system ich weryfikacji. Kwestie objęte tymi ostatnimi działaniami naprawczymi Uczelni należą do problematyki programu studiów, albowiem zgodnie z §3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, w programie studiów określa się zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, a także sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w trakcie całego cyklu kształcenia.” A zatem efekty uczenia się zostały skorygowane zgodnie z otrzymanymi uwagami Zespołu Wizytującego, tj.: dostosowano terminologię dot. dyscyplin nauki do aktualnego stanu prawnego, usunięto określenie „podstawowe” we wskazanych efektach uczenia się, dokonano korekty efektów, w których występowały sprzeczne określenia, np. „w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce, nauk o bezpieczeństwie, nauk o obronności, ekonomii, nauk o zarządzaniu, prawa i nauk o administracji oraz relacje między nimi”, w efektach dot. umiejętności językowych określono poziom znajomości języka B2, zrezygnowano z efektów właściwych dla profilu ogólnoakademickiego na rzecz efektów specyficznych dla profilu praktycznego (załącznik nr 3 – Skorygowane kierunkowe efekty uczenia się, załącznik nr 4 – Uchwała nr 28/2022 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 30 sierpnia 2022 roku w sprawie przyjęcia programu studiów na kierunku: Bezpieczeństwo narodowe, studia stacjonarne I stopnia o profilu praktycznym od roku akademickiego 2022/2023.
3.	Zaleca się sformułować zakładane efekty uczenia się w taki sposób, by było one specyficzne i zgodne ze stanem wiedzy w zakresie dyscyplin do których przyporządkowano kierunek.	
4.	Należy uwzględnić w programie studiów zróżnicowane i trafnie dobrane metody kształcenia umożliwiające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz wdrożyć skuteczne działania projakościowe pozwalające stworzyć system ich weryfikacji.	
5.	Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.	Skorygowano program studiów, szczególne w zakresie kart opisu przedmiotu, w których dobrano metody kształcenia umożliwiające osiągnięcie przez studentów

		efektów uczenia się i metody ich weryfikacji (załącznik nr 5).
--	--	--

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z praktycznymi zastosowaniami wiedzy w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, normami i zasadami, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia.

Treści programowe zostały dobrane w taki sposób, aby każdy założony efekt uczenia się został osiągnięty. Przykłady:

Wiedza

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane pojęcia i teorie w zakresie nauk o polityce i administracji, nauk o bezpieczeństwie, nauk prawnych, ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz relacje między nimi w celu ich praktycznego zastosowania.	Wstęp do nauki o państwie i prawie, Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Wprowadzenie do kryminalistyki, Kryminalistyka, Integracja europejska, Podstawy prawa, Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE, Polityka bezpieczeństwa.

Umiejętności

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent potrafi Identyfikować i interpretować współzależności pomiędzy elementami systemu bezpieczeństwa narodowego wykorzystując nabytą wiedzę.	Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Wprowadzenie do kryminalistyki, Kryminalistyka, Integracja europejska, Podstawy prawa, Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa UE, Polityka bezpieczeństwa.

Kompetencje społeczne

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent jest gotów do praktycznego wykorzystania zdobytej w trakcie studiów wiedzy w rozwiązywaniu problemów w pracy zawodowej w sektorze bezpieczeństwa.	<u>Specjalność – przygotowanie do służby w Policji:</u> Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby raz podejmowanie interwencji, wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia, poszukiwanie osób zaginionych. <u>Specjalność – zarządzanie kryzysowe z elementami obronności:</u> zarządzanie infrastrukturą w sytuacjach kryzysowych, zarządzanie działaniami ratowniczymi, zarządzanie i dowodzenie, logistyka wojskowa.

A zatem program studiów jest skonstruowany w taki sposób, aby student osiągnął wszystkie efekty uczenia się niezależnie od tego, którą specjalność wybierze.

Realizowane są również treści kształcenia, które wpływają na osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego.

Przykład:

Efekt	Przykładowe przedmioty, które go realizują
Absolwent potrafi przeczytać i zinterpretować krótki tekst w języku obcym dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe.	Współczesne problemy bezpieczeństwa w języku angielskim.
Absolwent potrafi przetłumaczyć krótki tekst dotyczący aktualnych problemów związanych z kierunkiem studiów bezpieczeństwo narodowe z języka polskiego na język obcy i z języka obcego na język polski.	Tłumaczenia społeczno-polityczne.

2. *Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w szczególności umożliwiających rozwijanie umiejętności praktycznych, w tym posługiwania się zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.*

W ramach programu studiów na kierunku Bezpieczeństwo narodowe stosowane są różne metody kształcenia. Są one zależne głównie od rodzaju zajęć.

Efekty w zakresie wiedzy są najczęściej realizowane za pomocą wykładów oraz ćwiczeń.

Z kolei efekty w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych są realizowane za pomocą ćwiczeń, zajęć projektowych oraz laboratoriów.

W ramach poszczególnych zajęć wykładowcy stosują różne metody.

W przypadku zajęć, dla których w planie studiów przewidziane są wykłady, zachęca się wykładowców do stosowania wykładu interaktywnego w celu większego zainteresowania studentów realizowanymi treściami oraz skuteczniejszego ich przyswajania.

W przypadku zajęć projektowych, np. zarządzania projektami stosuje się metodę *problem based learning*, ponieważ u podłoża każdego projektu leży problem do rozwiązania. Studenci metodą projektową rozwiązują zdiagnozowany przez siebie problem z zakresu bezpieczeństwa.

W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne często stosowaną metodą są *case studies* (np. kwalifikacja prawna opisów zdarzeń i czynów), analizy przepisów, pokazy (np. zabezpieczanie miejsc zdarzeń), pogadanki, dyskusje.

3. *Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość.*

Sytuacja, związana z pandemią Covid-19 spowodowała, że kształcenie na odległość stało się praktyką coraz bardziej przyjazną w konstruowaniu procesu dydaktycznego, także w ANS w Lesznie. Decyzją JM Rektora obowiązkową platformą, za pomocą której realizowany jest proces dydaktyczny, jest MsTeams.

Kadra dydaktyczna, pracownicy wspomagający oraz studenci zostali przeszkoleni z zakresu jej używania. Na platformie tej aktualnie odbywają się wybrane zajęcia, głównie wykłady. Doświadczenia organizatorskie oraz metodyczne nauczycieli są dzisiaj istotnym narzędziem wspomagającym kształcenie na kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

4. *Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.*

Akademia nauk Stosowanych im. J.A. Komeńskiego w Lesznie jest otwarta dla wszystkich potencjalnych studentów, jak i osób, które już studiują. W związku z czym dostosowuje i ulepsza warunki studiowania osobom z niepełnosprawnościami - załącznik nr 21.

Z myślą o niepełnosprawnych studentach w budynku głównym ANS zamontowano dwie przestronne windy. Dzięki nim osoby z niepełnosprawnością mogą bez żadnych utrudnień dotrzeć do sal wykładowych i pomieszczeń administracji.

Osoby poruszające się na wózkach lub przy pomocy kul mogą uczestniczyć, tak jak inni studenci we wszystkich organizowanych na Uczelni uroczystościach. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową zakupiono specjalny podnośnik. Urządzenie jest usytuowane między budynkiem głównym a wejściem do auli.

Do potrzeb osób niepełnosprawnych została dostosowana również uczelniana biblioteka. Przed budynkiem znajduje się podjazd, a wewnątrz obiektu winda oraz przystosowane toalety.

Studentom z niepełnosprawnością przysługuje prawo do korzystania z oznakowanych miejsc parkingowych.

W ramach polepszania warunków studiowania w ANS Fundacja Polska Bez Barrier przeprowadziła audyt, w którym wskazano mocne i słabe strony dostępności i sukcesywnie zgodnie z audytem postępują dalsze udogodnienia.

Wprowadzono następujące zmiany poprawiające bezpieczeństwo osób w budynkach:

- drzwi przeszklone zostały oklejone kontrastującymi pasami ostrzegawczymi,
- wyposażono wszystkie budynki ANS w wózki ewakuacyjne;
- dopracowano procedury ewakuacji z budynków, zapewniając bezpieczne warunki dla osób z niepełnosprawnością.

Pozostałe zalecenia fundacji realizowane są na bieżąco, w trakcie modernizacji budynków Akademii Nauk Stosowanych w Lesznie. Uczelnia realizuje też projekt: ANS w Lesznie uczelnia bez barier – załącznik nr 22.

Studentom z niepełnosprawnością przysługuje pomoc finansowa w postaci stypendium specjalnego.

Kluczowe dla ANS jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych wokół osób z niepełnosprawnościami. W tym celu przeprowadzono dla kadry techniczno-administracyjnej Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Uczelnia na bieżąco gromadzi informacje na temat aktualnego stanu dostosowania budynku pod względem architektonicznym oraz dostępności do zasobów informacyjnych i zajęć dydaktycznych dla studentów ze specjalnymi potrzebami.

Każdy student, który uzasadni potrzebę kształcenia indywidualnego oraz złoży stosowny wniosek, może otrzymać Indywidualną Organizację Studiów (IOS). Zasady jej udzielania reguluje Zarządzenie nr 61/2020 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 22 września 2020 r. (Załącznik nr 6).

Powodami, dla których najczęściej studentom udzielana jest IOS, jest łączenie studiów z pracą zawodową oraz wychowywanie małego dziecka.

5. *Harmonogram realizacji programu studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru.*

Harmonogram realizacji programu studiów posiada mechanizm samowalidacji w zakresie wymaganych elementów wskazanych powyżej.

Uwzględnia dla kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2022/2023 dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych stanowią wymagane załączniki do raportu (część III).

Studia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe trwają 6 semestrów (182 ECTS) w formie stacjonarnej i niestacjonarnej.

Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich w realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym wynosi 2295/1377.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne wynosi 110.

Zajęcia dydaktyczne realizowane są w adekwatnej proporcji (wykłady, ćwiczenia, laboratoria, projekty) umożliwiające studentom wykonywanie czynności praktycznych. Wykłady ograniczono do zajęć ogólnych, koniecznych do uzyskania efektów uczenia się w zakresie wiedzy.

Za osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadają przede wszystkim zajęcia realizowane w ramach poszczególnych specjalności, realizowane w zasadzie w formie ćwiczeń.

Spełniony jest wymóg ustawy dotyczący punktów ECTS (w realizowanym programie jest powyżej 50% - 82,4%), jaka powinna zostać uzyskana w bezpośrednim kontakcie nauczyciela akademickiego ze studentem.

W puli osiągniętych efektów uczenia się zawarta jest umiejętność komunikowania się w języku obcym – język angielski jest obligatoryjny w wymiarze 150 godzin ćwiczeniowych realizowanych w trzech semestrach na studiach stacjonarnych i 90 godzin ćwiczeniowych na studiach niestacjonarnych. Ponadto realizowane są dwa przedmioty w języku angielskim, tj. „Tłumaczenia społeczno-polityczne” - 30 godzin ćwiczeniowych na studiach stacjonarnych i 18 godzin ćwiczeniowych na studiach niestacjonarnych oraz „Współczesne problemy bezpieczeństwa” – 60 godzin ćwiczeniowych na studiach stacjonarnych i 36 godzin ćwiczeniowych na studiach niestacjonarnych.

Studenci kierunku Bezpieczeństwo narodowe mają również możliwość fakultatywnie uczestniczyć w zajęciach z języków obcych, mając do wyboru: j. niemiecki, j. hiszpański, j. francuski, j. rosyjski – 60 godzin ćwiczeniowych.

6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych).

W ramach przyjętej koncepcji kształcenia ograniczono wykłady głównie do przedmiotów ogólnych, koniecznych do uzyskania efektów uczenia się w zakresie wiedzy.

Za osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych odpowiadają przede wszystkim przedmioty realizowane w ramach specjalności, realizowane w zasadzie wyłącznie w postaci ćwiczeń.

Realizowane liczby godzin:

Studia stacjonarne

Specjalność: Przygotowanie do służby w Policji - ogólna liczba godzin 540 - wyłącznie w formie ćwiczeń.

Specjalność: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: ogólna liczba godzin 540, z tego 30 godzin wykładów i 510 godzin ćwiczeń.

Studia niestacjonarne – aktualnie realizowana jest jedna specjalność „Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności” na drugim roku studiów.

Specjalność: Przygotowanie do służby w Policji - ogólna liczba godzin 324 - wyłącznie w formie ćwiczeń.

Specjalność: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: ogólna liczba godzin 324, z tego 18 godzin wykładów i 306 godzin ćwiczeń.

Liczebność grup studenckich:

Studia stacjonarne:

I rok – 29 osób (1 grupa ćwiczeniowa)

II rok – 24 osoby - specjalność: Przygotowanie do Służby w Policji: 13 osób

- specjalność: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: 11 osób

III rok – 26 osób - - specjalność: Przygotowanie do Służby w Policji: 11 osób

- specjalność: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: 15 osób

Studia niestacjonarne:

II rok – 9 osób - specjalność: Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności: 9 osób

Organizacja kształcenia jest konsultowana i uzgadniana ze studentami, a w bieżącym roku akademickim funkcjonuje już Rada Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (powołana Decyzją nr 24/2022 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku w sprawie powołania Rady Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe – załącznik nr 2)

Harmonogram zajęć został dostosowany do potrzeb studentów. Na I i II roku studiów stacjonarnych znacząca liczba studentów to osoby pracujące lub będące w służbie, więc ćwiczenia zaplanowane zostały w większości w godzinach popołudniowych tak, aby mogli w nich uczestniczyć wszyscy studenci. Na III roku studiów studenci skupiają się głównie na praktykach i pisaniu pracy dyplomowej.

Realizacja kształcenia za pomocą platformy MsTeams umożliwia szybkie i elastyczne kontakty studentów z wykładowcami także poza godzinami zajęć.

Na studiach niestacjonarnych studenci z wyprzedzeniem znają terminy zjazdów (na początku roku akademickiego podawany jest harmonogram zjazdów), natomiast szczegółowy plan zajęć ustalany

jest na bieżąco, w uzgodnieniu ze studentami uwzględniając ich plany zawodowe, np. terminarz służb lub godziny pracy. Harmonogramy zajęć znajdują się w załącznikach (cz. III).

Organizacja procesu nauczania i uczenia się została tak skonstruowana, aby umożliwić studentom efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Pozwalają na to obciążenia godzinowe w poszczególnych semestrach i tym samym równomiernie rozłożenie liczby zdobywanych punktów.

W trakcie zjazdów dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych przestrzegana jest ogólna zasada, aby ogólna liczba godzin w ciągu jednego dnia nie przekroczyła 8-10, a bloki dydaktyczne z jednego przedmiotu na ogół nie przekraczały 4 godzin lekcyjnych.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z terminami zjazdów i harmonogramem roku akademickiego. Stałym elementem organizacji zajęć są godziny konsultacji realizowane przez każdego nauczyciela akademickiego, których terminy są podawane do wiadomości studentów za pośrednictwem strony internetowej Instytutu.

7. *Programu i organizacji praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk.*

Program i organizację praktyk na kierunku Bezpieczeństwo narodowe określają Regulamin Praktyk Studenckich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie wprowadzony Zarządzeniem nr 22/2021 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 26 kwietnia 2021 r. (załączniki nr 7 i 8) oraz sporządzony na jego podstawie Kierunkowy Regulamin Praktyk Zawodowych Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią - Kierunek Bezpieczeństwo Narodowe (załącznik nr 9). Dodatkowo na stronie internetowej instytutu w zakładce praktyki znajdują się informacje określające wymogi dokumentacji przed, jak i w trakcie odbywania praktyki, dotyczy to: porozumień, ubezpieczeń, dziennika praktyk oraz harmonogramu praktyk.

Praktykę zawodową na kierunku Bezpieczeństwo narodowe student może odbywać w wybranych przez siebie jednostkach organizacyjnych, podmiotach funkcjonujących w szeroko rozumianej strefie bezpieczeństwa narodowego, ale takich, aby efekty uczenia się dla praktyki zostały osiągnięte. Dowolnym dopuszczonym podmiotem funkcjonującym w szeroko rozumianej strefie bezpieczeństwa narodowego są jednostki organizacyjne Policji i Państwowej Straży Pożarnej, jednostki wojskowe, Specjalistyczne Uzbrojone Formacje Ochronne, jednostki samorządu terytorialnego - w działach zajmujących się obronnością państwa i zarządzaniem kryzysowym, prywatne agencje ochrony osób i mienia.

Studenci biorąc pod uwagę miejsce odbywania praktyki w większości przypadków ograniczają się do bliskiej okolicy ich zamieszkania. Wielu z nich jednak kieruje się chęcią poznania działalności danej instytucji lub zakładu pracy, w których w przyszłości chcieliby służyć lub pracować.

Znając pochodzenie studentów możemy wskazać na miejsca praktyk w trzech sąsiadujących województwach, tj.: wielkopolskim, dolnośląskim i lubuskim.

Jeżeli chodzi o jednostki miejskie i powiatowe Policji i Państwowej Straży Pożarnej, studenci odbywają i mogą odbywać praktyki w Lesznie, Kościanie, Rawiczu, Gostyniu, Wolsztynie, Nowym Tomysłu, Grodzisku, Śremie, Jarocinie, Krotoszynie, Wschowie, Trzebnicy, Górze. Dotyczy to również starostw powiatowych w tych miejscowościach, urzędów miejskich i gminnych w tych powiatach, straży miejskich oraz specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych. Ponadto

jednostek wojskowych w Lesznie, Czerwieńsku, Śremie, jak i innych, w których nasi studenci już służą. A zatem tych miejsc jest około kilkudziesięciu w opisanej skali.

Aktualnie praktyki odbywają się (zgodnie z programem studiów) w semestrach: III – 180 godzin, IV – 180 godzin, V – 390 godzin i VI – 210 godzin.

W roku akademickim poprzedzającym praktyki ze studentami prowadzone są spotkania przybliżające proces ich odbywania, przedstawiane są cele oraz sposób dokumentowania tego faktu, tak aby studenci już podczas letniej przerwy wakacyjnej mogli zorientować się na rynku, do jakich instytucji i firm mogą się udać z aplikacją na praktyki.

Po zakończeniu praktyki studenci są rozliczani z niej na podstawie: porozumień, protokołów z kontroli praktyk oraz zapisów i opinii zawartych w dzienniku praktyk.

Współpracę z instytucjami przyjmującymi studentów na praktyki oceniamy bardzo wysoko, szczególnie w aspekcie przebiegu praktyk, jak i przygotowania studenta do przyszłej pracy w tym sektorze.

Kontrole praktyk nie wykazały jakichkolwiek zaniedbań ze strony instytucji oraz zakładów i wskazywały na zadowolenie wśród studentów z takiej formy kształcenia praktycznego.

Aktualne zlecone studentom mikro zadania do samodzielnego wykonania na praktyce:
na semestrze IV:

Temat: „Analiza instytucji przedsiębiorstwa, w którym student odbywa praktykę pod względem prawnym, strukturalnym, organizacyjnym i umiejscowienia w systemie bezpieczeństwa narodowego”.

na semestrze VI”

Temat: „Analiza wpływu pozyskanej wiedzy teoretycznej i praktycznej podczas zajęć w uczelni na realizację zadań podczas odbywania praktyki zawodowej”.

Przedmiotowo analiza ma zostać dostarczona w formie pisemnej (minimum 1000 wyrazów w formie i na zasadach pracy licencjackiej, zgodnie z wytycznymi w tym zakresie ANS w Lesznie) wraz z dzienniczkiem do Biura Praktyk p.131 (budynek główny ANS w Lesznie).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się dostosowanie treści §34 Regulaminu Studiów PWSZ w Lesznie do postanowień art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2020 r. poz.85 z późn. zm.).	Dostosowano stosownie treści Regulaminu Studiów ANS w Lesznie –Uchwała 35/2022 Senatu ANS w Lesznie z 6 października 2022 roku - załącznik nr 10. Skonstruowany na kierunku Bezpieczeństwo narodowe instytucjonalny mechanizm doskonalenia programu studiów uwzględnia też w obszarze merytorycznym monitoring uczelnianych rozwiązań prawnych.
2.	Zaleca się podjęcie działań	

	<p>naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.</p>	
--	---	--

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.

1. Wymagani stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów.

Aktualne zasady przyjęć na studia od roku akademickiego 2022/23 reguluje Uchwała nr 17/2022 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im J.A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 2 czerwca 2022 r. w sprawie zmiany Uchwały nr 23/2021 z dnia 30.06.2021 r. dot. zasad i trybu przyjęć na studia pierwszego stopnia ... - załącznik nr 11.

Na studia pierwszego stopnia może być przyjęta osoba, która:

- posiada świadectwo dojrzałości albo świadectwo dojrzałości i zaświadczenie o wynikach egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów, o których mowa w przepisach w ustawie o systemie oświaty,
- posiada świadectwo lub inny dokument uznany w RP za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia,
- załączyła komplet dokumentów w wyznaczonych terminach.

O przyjęciu na I rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej sporządzonej na podstawie kolejności składanych dokumentów.

Dokumenty są przyjmowane do wyczerpania limitu miejsc.

Na kierunku Bezpieczeństwo narodowe nie określono żadnych dodatkowych kryteriów rekrutacji. Nadzór nad przebiegiem postępowania kwalifikacyjnego sprawuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna w składzie powołanym przez Rektora, której przewodniczącym jest Prorektor ds. studentów. Do zadań tej Komisji należy między innymi nadzór nad pracami Instytutowych Komisji Rekrutacyjnych nadzorujących przyjęcie studentów na kierunek studiów realizowany w danym instytucie.

2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej reguluje §15 Regulaminu Studiów (załącznik nr 10). Zgodnie z jego treścią uznawanie to ma miejsce za zgodą Prorektora właściwego ds. studenckich, po zasięgnięciu opinii Dyrektora właściwego Instytutu zgodnie z zasadami systemu przenoszenia osiągnięć. Warunkiem zaliczenia jest zbieżność efektów uczenia się i zaliczenie tzw. różnic programowych.

3. Zasad, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów reguluje uchwała nr 52/2019 Senatu PWSZ im. J.A. Komeńskiego

w Lesznie z dnia 26.09.2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 12.

Regulamin określa w sposób szczegółowy:

Zasady potwierdzania efektów uczenia się.

1. Potwierdzanie efektów uczenia się może być przeprowadzone na kierunku, poziomie i profilu kształcenia, który posiada co najmniej pozytywną ocenę programową na tym kierunku, poziomie i profilu kształcenia.

2. Efekty uczenia się nie są potwierdzane dla programów studiów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–10 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

3. Rektor Uczelni ogłasza raz w roku wykaz kierunków, w ramach których przeprowadzona może być procedura potwierdzania efektów uczenia się.

4. Listę przedmiotów w ramach danego kierunku kształcenia objętego procedurą potwierdzania efektów uczenia się, przygotowuje Dyrektor instytutu, w którym prowadzony jest kierunek i po zasięgnięciu opinii Rady Programowej Instytutu ogłasza na stronie internetowej Uczelni.

5. Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w oparciu o efekty uczenia się określone w programie studiów dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.

6. W wyniku potwierdzania efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi na studia nie więcej niż 50% punktów ECTS, przypisanych do danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia

Warunki potwierdzania efektów uczenia się.

Efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone:

1) dokumenty, o których mowa w art. 69 ust. 2, i co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

2) kwalifikację pełną na poziomie 5 PRK albo kwalifikację nadaną w ramach zagranicznego systemu szkolnictwa wyższego odpowiadającą poziomowi 5 europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1) – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie;

3) kwalifikację pełną na poziomie 6 PRK i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia;

4) kwalifikację pełną na poziomie 7 PRK i co najmniej 2 lata doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich – w przypadku ubiegania się o przyjęcie na kolejne studia pierwszego stopnia lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie.

Tryb potwierdzania efektów uczenia się.

1. Informacje dotyczące procesu weryfikacji efektów uczenia się, w tym regulamin potwierdzania efektów uczenia się i wysokość opłat, zamieszczone są na stronie internetowej Uczelni/Instytutu.

2. Kandydat może skorzystać z konsultacji u koordynatora ds. potwierdzania efektów uczenia się na kierunku studiów w zakresie definiowania efektów uczenia się oraz dokumentowania ich osiągnięcia.

3. Wnioski o potwierdzenie efektów uczenia się wraz z wymaganymi dokumentacją, o których mowa w § 6, składane mogą być w ciągu całego roku akademickiego w sekretariacie instytutu, w którym prowadzony jest dany kierunek kształcenia i którego efekty uczenia się dotyczą.
4. Z kandydatami przystępującymi do potwierdzania efektów uczenia się zawierana jest umowa w sprawie opłat za postępowanie związane z potwierdzaniem efektów uczenia.
5. Instytutowy Zespół ds. weryfikacji efektów uczenia się:
 - 1) zapoznaje się z dokumentacją złożoną przez wnioskodawcę, sprawdza jej kompletność. W przypadku stwierdzenia, że wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się jest niekompletny, zobowiązuje na piśmie kandydata do niezwłocznego uzupełnienia wniosku pod rygorem pozostawienia go bez rozpoznania,
 - 2) określa formę weryfikacji efektów uczenia się oraz wyznacza termin weryfikacji, zgodny z § 10 pkt 3. 6. W przypadku większej liczby przedmiotów należy zaplanować kolejne terminy weryfikacji efektów uczenia się, z co najmniej 2 dniową przerwą.
7. Kandydat może przystąpić do weryfikacji efektów uczenia się z nie więcej niż 3 przedmiotów w jednym dniu.
8. Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana w odniesieniu do efektów kształcenia określonych w programie kształcenia dla danego kierunku studiów poziomu i profilu kształcenia. sprawdzane są faktyczne umiejętności, kompetencje i wiedza, a nie przedłożone dokumenty (umowy, certyfikaty, świadectwa, zaświadczenia, itd.).
9. Forma weryfikacji efektów uczenia się może obejmować: egzamin ustny, egzamin pisemny, test, zadania, projekt, ćwiczenia, itp.
10. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla danego przedmiotu określa karta przedmiotu.
11. Rektor, na wniosek dyrektora, może zatwierdzić listę dokumentów wydanych przez instytucje zewnętrzne potwierdzających efekty kształcenia w systemie poza formalnym i zwalniającym z weryfikacji efektów uczenia się (uznawalność instytucjonalna) np. ECDL, FC, Pricne, IPMA, CISCO.
12. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności kandydata podczas weryfikacji efektów uczenia się (poświadczonej stosownym dokumentem) komisja wyznacza dodatkowy termin.
13. Nieusprawiedliwiona nieobecność kandydata w wyznaczonym terminie weryfikacji efektów uczenia się jest równoznaczna z negatywnym wynikiem procesu weryfikacji.

Uznawanie efektów uczenia się.

1. Uznawanie efektów uczenia się dla danego przedmiotu zajęć następuje wyłącznie w przypadku ich potwierdzenia w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się zdefiniowanych dla tego przedmiotu.
2. Po przeprowadzeniu weryfikacji efektów uczenia się Uczelniana Komisja sporządza protokół (wzór: zał. nr 2 do Regulaminu)), w którym wpisuje ocenę końcową z przedmiotu, dla którego efekty były potwierdzane.
3. Ocena końcowa wystawiana jest zgodnie ze skalą ocen określoną w Regulaminie studiów.
4. W terminie 7 dni od zakończenia weryfikacji efektów uczenia się Uczelniana Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się wydaje decyzję o potwierdzeniu (ustaniu) efektów uczenia się dla danego przedmiotu(ów).
5. Kandydatowi przysługuje odwołanie do Rektora w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.
6. Rektor podejmuje decyzję w terminie 21 dni od dnia wniesienia odwołania.
7. W przypadku uzasadnionej wątpliwości Rektor kieruje wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku do Uczelnianej Komisji ds. potwierdzania efektów uczenia się.

4. *Zasad, warunków i trybu dyplomowania na każdym z poziomów studiów.*

Zasady, warunki i tryb dyplomowania reguluje Regulamin studiów: §39-45 – załącznik nr 10. Regulamin precyzuje m.in. czym jest praca dyplomowa, zobowiązuje studenta do sprawdzenia pracy w JSA, a także określa stosowne terminy złożenia pracy i całego procesu dyplomowania. Ponadto reguluje zasady przeprowadzenia egzaminu dyplomowego oraz szczegółowe kryteria oceny pracy dyplomowej oraz egzaminu, a także obliczania ostatecznego wyniku studiów, jaki student otrzyma na dyplomie.

Uwzględniając powyższe regulacje, Dyrektor Instytutu określił szczegółowe zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku Bezpieczeństwo narodowe – załącznik nr 23.

5. *Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów.*

Monitoring i ocena postępów studentów są prowadzone na bieżąco. Począwszy od rekrutacji, gdzie analizowane są liczby kandydatów na studia w porównaniu do liczby osób ostatecznie przyjętych. Często liczby te różnią się od siebie, ponieważ niejednokrotnie kandydaci zapisują się na kilka kierunków, a nawet uczelni.

Analizowany jest również poziom odsiewu studentów. Częściej jednak studenci rezygnują ze studiów z różnych przyczyn osobistych, częściej niż z powodu niezaliczenia semestru studiów. W tej sytuacji zazwyczaj prowadzone są rozmowy ze studentami, aby poznać powody ich decyzji i w miarę możliwości pomóc w rozwiązaniu ewentualnych problemów, jeżeli student sobie tego życzy. Zdarza się również, że studenci nie bronią w terminie prac licencjackich, co jednak najczęściej ma miejsce w ciągu roku od ukończenia studiów.

Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego na bieżąco wykorzystuje „wywiad telefoniczny”, jako narzędzie diagnozowania powodów decyzji studentów o przerwaniu studiów.

6. *Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.*

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się reguluje §7 Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie, zatwierdzonego Uchwałą nr 1/2022 Senatu PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 13.

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się obejmuje:

- badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów uczenia się,
- badanie przejrzystości procedury egzaminacyjnej,
- ocenę czytelności zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, prac zaliczeniowych, prac projektowych,
- weryfikację procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych,
- ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji,
- ocenę organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej,
- badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- badanie weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk,

- badanie uwzględniania corocznej opinii nauczycieli akademickich w zakresie sugestii korygowania efektów uczenia się.

7. *Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do umiejętności praktycznych, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego.*

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w dużej mierze zależą od formy zajęć. W przypadku wykładów, gdzie mamy do czynienia głównie z efektami w zakresie wiedzy najczęściej stosowane są egzaminy lub kolokwia testowe.

Jeżeli chodzi o ćwiczenia, które wpływają przede wszystkim na osiągnięcie efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych, stosowane są m.in. testy, prezentacje, referaty.

Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie języka obcego następuje na podstawie egzaminu na poziomie B2 na III semestrze studiów.

Potwierdzeniem osiągnięcia efektów osiągniętych na praktykach zawodowych są zapisy w dziennikach praktyk.

Na zakończenie procesu kształcenia student podchodzi do egzaminu dyplomowego będącego potwierdzeniem osiągnięcia wszystkich kierunkowych efektów uczenia się.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów.

Poza tradycyjnymi testami, na zaliczenie ćwiczeń studenci przygotowują często różnego rodzaju referaty i prezentacje.

Na zajęciach z zarządzania projektami tworzą projekty zgodne z metodyką PCM składające się z matrycy logicznej, harmonogramu i budżetu.

Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych.

Tematyka prac dyplomowych skupia się najczęściej wokół zagadnień dotyczących funkcjonowania Policji i szeroko pojętej przestępczości.

Studenci chętnie podejmują też tematykę związaną z wojskowością i działalnością Państwowej Straży Pożarnej.

Tematyka koncentruje się również wokół zarządzania kryzysowego.

Zdarza się, że studenci łączą pracę dyplomową z praktyką zawodową pisząc prace przydatne dla jednostki, w której realizują praktykę zawodową.

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych).

Stosowane są następujące sposoby dokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się: testy, prezentacje, referaty, prace zaliczeniowe, projekty, wypełnione dzienniki praktyk, protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.

Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Zgodnie z obowiązującą Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym uczelnie nie mają już obowiązku samodzielnie monitorować losów absolwentów. Powinny natomiast korzystać z systemu ELA.

Na obecną chwilę dla kierunku w systemie figurują jedynie dane za 2020 rok. W momencie zebrania większej ilości danych w systemie, informacje zawarte w raportach z pewnością posłużą uczelni do wyciągania odpowiednich wniosków.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

1. Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja).

Zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe realizowane są zarówno przez pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, jak i osoby zatrudnione na umowę zlecenie.

Kadrę etatową kierunku stanowią: 1 samodzielny pracownik nauki, 7 osób ze stopniem naukowym doktora oraz 2 osoby z tytułem zawodowym magistra. W zależności od potrzeb w ramach umowy zlecenia zatrudniani są specjaliści praktycy o wąskich kwalifikacjach zawodowych, których nie posiadają etatowi pracownicy uczelni, a które są niezbędne do prawidłowej realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.

Struktura kwalifikacji, dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę przedstawia się w sposób następujący:

- prof. dr hab. Jerzy Juchnowski – nauki o polityce i administracji,
- dr Bartłomiej Sipiński – nauki humanistyczne
- dr Eugeniusz Śliwiński – nauki humanistyczne
- dr inż. Michał Domagalski – nauki o bezpieczeństwie, doświadczenie zawodowe – praca w policji,

dr Ernest Magda – nauki pedagogiczne, doświadczenie zawodowe – praca w policji,
dr Jakub Szynkarek - nauki prawne, doświadczenie zawodowe – prawna ochrona własności intelektualnej,
dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie zawodowe – zarządzanie projektami, przygotowanie do prowadzenia zajęć w j. angielskim (Cambridge Certificate of Proficiency in English),
dr inż. Michał Szaryk – nauki ekonomiczne, doświadczenie zawodowe -biznes,
mgr Maciej Kasperski – mgr pedagogiki, doświadczenie zawodowe – praca w policji,
mgr Marta Mruk – mgr zdrowia publicznego, doświadczenie zawodowe -ochrona zdrowia.

Pozostałe osoby regularnie prowadzące zajęcia na kierunku Bezpieczeństwo zawodowe, zatrudnione w ramach umowy zlecenia:

mgr Natalia Ciesielska – mgr psychologii, doświadczenie zawodowe – praca w policji,
ppłk mgr Roman Krajniak – doświadczenie zawodowe – Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji w Lesznie,
mgr Bartosz Zdęga – doświadczenie zawodowe – praca w Państwowej Straży Pożarnej,
mgr Michał Talaga – doświadczenie zawodowe: praca w Służbie Więziennej, instruktor strzelectwa,
mgr Krzysztof Mochalski – doświadczenie zawodowe - edukacja w zakresie sztuk walki,
Podręczniki autorstwa kadry, szczegółowy dorobek naukowy, kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli zostały wykazane w formularzach osobowych w załącznikach (cz. III).
Wszyscy pracownicy odbyli szkolenie z zakresu korzystania z platformy MsTeams w celu prowadzenia dydaktyki zdalnej.

2. *Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów umiejętności praktycznych.*

Obsada wybranych zajęć w roku akademickim 2022/23:

Przedmioty ogólne:

prof. dr hab. Jerzy Juchnowski: Wstęp do nauki o państwie i prawie, Polityka bezpieczeństwa, Integracja europejska, Seminarium dyplomowe,
dr Bartłomiej Sipiński: Filozofia, Wstęp do etyki, Komunikacja społeczna,
dr Eugeniusz Śliwiński: Historia Europy, Historia wojskowości, Międzynarodowe stosunki wojskowe,
dr inż. Michał Domagalski: Teoria bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo międzynarodowe,
dr Ernest Magda: Wprowadzenie do kryminologii i kryminalistyki, Kryminalistyka, Edukacja dla bezpieczeństwa,
dr Jakub Szynkarek: Podstawy prawa, Przepisowość intelektualna, Prawo karne materialne i prawo wykroczeń cz. ogólna,
dr Magdalena Kasperska: Międzynarodowe stosunki polityczne, Współczesne problemy bezpieczeństwa w j. angielskim, Tłumaczenia społeczno-polityczne w j. angielskim, Konwersacje w j. specjalistycznym (j. angielski),
dr inż. Michał Szaryk: Ekonomia, Organizacja i zarządzanie,

Przedmioty prowadzące do osiągnięcia umiejętności praktycznych:

dr inż. Michał Domagalski: Zasady funkcjonowania jednostek policji, Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji, Prognozowania zagrożeń bezpieczeństwa

publicznego, Konwojowanie wartości pieniężnych, Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym,
mgr Maciej Kasperski: Wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia, poszukiwanie osób zaginionych, Zwalczanie przestępczości, Zasady użycia broni palnej,
mgr Marta Mruk: Kwalifikowana pierwsza pomoc,
dr Ernest Magda: Sytuacje kryzysowe, patologie społeczne i przestępczość nieletnich, Zarządzanie firmą ochrony osób i mienia, służby informacyjne i porządkowe,
mgr Natalia Ciesielska: Psychologia pracy i organizacji,
ppłk mgr Roman Krajniak: Organizacja i praktyka zarządzania kryzysowego w Polsce, Zarządzanie i dowodzenie,
mgr Bartosz Zdęga: Ochrona ludności, Zarządzanie działaniami ratowniczymi,
mgr Michał Talaga: Środki przymusu bezpośredniego, Taktyka i techniki interwencji, Wyszkolenie strzeleckie,
mgr Krzysztof Mochalski: Sztuki walki.

3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową lub zawodową.

Osoby, które prowadzą zajęcia na kierunku można podzielić na trzy podstawowe grupy:

- 1) osoby, które łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową na bardzo wysokim poziomie:
prof. dr hab. Jerzy Juchnowski – nauki o polityce i administracji,
dr Bartłomiej Sipiński – nauki humanistyczne,
dr Eugeniusz Śliwiński – nauki humanistyczne,
- 2) osoby, które znajdują się na wczesnym lub średnim etapie rozwoju naukowego oraz posiadają doświadczenie zawodowe lub eksperckie w zakresie kierunkowych efektów uczenia się:
dr inż. Michał Domagalski – nauki o bezpieczeństwie, doświadczenie zawodowe: Policja
dr Ernest Magda – nauki pedagogiczne, doświadczenie zawodowe – praca w policji,
dr Jakub Szynek - nauki prawne, doświadczenie zawodowe – prawna ochrona własności intelektualnej,
dr Magdalena Kasperska – nauki o polityce i administracji, doświadczenie zawodowe - przygotowywanie projektów m.in. finansowanych ze środków UE,
dr inż. Michał Szaryk – nauki ekonomiczne: doświadczenie zawodowe -praca w biznesie,
- 3) osoby, które aktualnie łączą lub łączyły działalność dydaktyczną z działalnością zawodową:
mgr Natalia Ciesielska – doświadczenie zawodowe – praca w policji w charakterze psychologa,
ppłk mgr Roman Krajniak – doświadczenie zawodowe – praca w wojsku, kierowanie WCR,
mgr Bartosz Zdęga – doświadczenie zawodowe – praca w Państwowej Straży Pożarnej,
mgr Michał Talaga – doświadczenie zawodowe – praca w Służbie Więziennej,
mgr Krzysztof Mochalski – doświadczenie zawodowe: edukacja instruktor w zakresie sztuk walki
mgr Maciej Kasperski – doświadczenie zawodowe – praca w policji,
mgr Marta Mruk – doświadczenie zawodowe – praca w ochronie zdrowia – ratownik medyczny.

- 4) *Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry.*

Celem prowadzonej polityki kadrowej jest dobór takich realizatorów procesu dydaktycznego, którzy w optymalnym stopniu (uwzględniającym możliwości finansowe Uczelni) wypełnią misję i założone cele strategiczne dla kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

Rekrutacja kadry w przypadku zatrudnienia na umowę o pracę odbywa się zgodnie z prawem, tj. w oparciu o konkursy.

W przypadku kierunku Bezpieczeństwo narodowe kadra dydaktyczna zatrudniona na pełnym etacie jest już ustabilizowana od kilku lat. W przypadku umów cywilno-prawnych zatrudniani są często praktycy z instytucji (interesariuszy zewnętrznych), z którymi Uczelnia/Instytut Gospodarki współpracuje w ramach doskonalenia kierunkowego programu studiów.

Przykładowo, zajęcia na kierunku w ramach umowy zlecenia prowadzą:

ppłk mgr Roman Krajniak – Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji w Lesznie,

kpt. mgr Michał Talaga – starszy wychowawca w Zakładzie Karnym w Rawiczu,

kpt. mgr Bartosz Zdęga – funkcjonariusz Państwowej Straży Pożarnej,

Ocena kadry dydaktycznej odbywa się zgodnie z wymogami ustawy, co cztery lata. Uzyskiwane wysokie oceny są brane pod uwagę w procesie udzielania nagród. W przypadku niskich ocen z nauczycielami przeprowadzane są rozmowy dyscyplinujące.

Praca nauczycieli akademickich jest oceniana przez studentów. Ankiety ewaluacyjne są wypełniane przez studentów raz w roku. Uzyskiwane wysokie oceny są brane pod uwagę w procesie udzielania nagród. W przypadku niskich ocen, jest zasadą, przeprowadzenie z nauczycielami rozmowy wyjaśniającej.

- 5) *System wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych.*

W miarę możliwości budżetowych Uczelni, pracownicy biorą udział w szkoleniach i konferencjach. W aspekcie rozwoju naukowego, należy podkreślić, że zgodnie z Ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym, uczelnie zawodowe nie mają obowiązku prowadzenia badań naukowych. Zgodnie ze Statutem ANS w Lesznie, pracownicy zatrudniani są wyłącznie na stanowiskach dydaktycznych, co sprawia, że nie mają oni obowiązku rozwoju badawczego. Niemniej jednak, w miarę możliwości finansowych Uczelnia stara się dofinansowywać udział pracowników w konferencjach naukowych, których wynikiem są często publikacje w punktowanych wydawnictwach. Uczelnia wspólnie z Urzędem Miasta Leszna wypracowała system stypendialny refundujący koszty przewodów doktorskich mieszkańców Leszna, którymi często są właśnie pracownicy Uczelni.

To działanie zaliczono przez PKA do dobrych praktyk – „Nawiązanie współpracy z Urzędem Miasta Leszna w celu fundowania stypendiów studentom i doktorantom zamieszkałym na terenie miasta Leszna. Obecnie procedura ta rozszerzona jest o proces habilitacyjny”.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Należy dokonać przeglądu obsady zajęć dydaktycznych oraz racjonalnie przydzielić liczbę prowadzonych zajęć z uwzględnieniem dorobku naukowego i doświadczenia zdobytego poza uczelnią.</p>	<p>W wyniku przeglądu i oceny Dyrektora Instytutu, także dot. kierunku Bezpieczeństwo narodowe, na początku każdego roku akademickiego akceptuje on obciążenia przedmiotowo-godzinowe każdego nauczyciela.</p> <p>Ponadto od roku akademickiego 2021/22 przedmiot „Metodologia badań w naukach społecznych” został zastąpiony przedmiotem „Zasady pisania pracy dyplomowej”, a od bieżącego roku akademickiego przedmiotem „Proseminarium dyplomowe”. Biorąc pod uwagę, że większość prac dyplomowych pisanych przez studentów ma charakter praktyczny, a nie badawczy, takie rozwiązanie stwarza większą swobodę w zakresie obsady kadrowej przedmiotu – utrzymując wymóg prowadzenia przedmiotu przez samodzielnego pracownika nauki.</p> <p>Przedmiot „Terroryzm” od roku akademickiego 2021/22 został powierzony prof. dr. hab. Jerzemu Juchnowskiemu, który posiada odpowiedni dorobek naukowy w tym zakresie oraz wypromował kilka prac licencjackich z tematyki terroryzmu.</p>
2.	<p>Stworzyć warunki do trwałego rozwoju nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia.</p>	<p>W przyjętej Strategii Rozwoju Instytutu Gospodarki na lata 2022 – 2024 w zakresie kierunku Bezpieczeństwo narodowe (załącznik nr 2) przyjęto w ramach trzeciego celu strategicznego zadanie realizowane w trybie ciągłym „stały monitoring rozwoju naukowego oraz podejmowanych działań praktycznych przez nauczycieli akademickich realizujących proces dydaktyczny na kierunku Bezpieczeństwo narodowe”.</p> <p>Ponadto w §8 Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie (załącznik nr 13) szczegółowo sprecyzowano systemowe działania monitorowania kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju.</p> <p>Mechanizmy wspierania rozwoju nauczycieli akademickich zawarto przede wszystkim w §72 Statutu Uczelni, gdzie wymieniono możliwe działania Rektora w tym zakresie.</p> <p>Również corocznie w planie finansowym Uczelni zabezpieczane są środki finansowe na udział nauczycieli w konferencjach i szkoleniach.</p> <p>Dodatkowo Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą informuje i wspiera nauczycieli w zakresie możliwości zwią-</p>

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

1. *Stan, nowoczesność, rozmiar i kompleksowość bazy dydaktycznej służącej realizacji zajęć na ocenianym kierunku oraz jej adekwatność do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej studentów oraz możliwości kształcenia umiejętności praktycznych z wykorzystaniem posiadanej bazy.*

Zajęcia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe odbywają się przede wszystkim w głównym budynku Uczelni oraz salach wykładowych Biblioteki Uczelnianej.

Niektóre zajęcia (np. sztuki walki, środki przymusu bezpośredniego, taktyka i techniki interwencji) wymagają także korzystania z sali gimnastycznej, którą Uczelnia dysponuje w budynku głównym. Zajęcia dot. technologii informacyjnych lub bezpieczeństwa informatycznego oraz zarządzania projektami są realizowane w laboratoriach komputerowych.

Aktualnie trwają prace w celu pozyskania dla celów dydaktycznych na kierunku Bezpieczeństwo narodowe programu zarządzania kryzysowego „Jaśmin” – System Zarządzania Kryzysowego firmy TELDAT. To wielośrodowiskowe, innowacyjne oraz rozległe działające rozwiązanie, dedykowane dla struktur krajowego systemu zarządzania kryzysowego NATO i UE. Zapewnia kompleksowe teleinformatyczne wsparcie działań administracji publicznej (także służb mundurowych, w tym wojska) i samorządowej podczas sytuacji ratowniczych i/lub kryzysowych oraz związanych z realizacją zadań prewencyjnych.

Program ten jest możliwy do wykorzystania przynajmniej na trzech przedmiotach realizowanych na kierunku Bezpieczeństwo narodowe: „Systemy informatyczne w zarządzaniu kryzysowym”, „Zarządzanie infrastrukturą w sytuacjach kryzysowych”, „Systemy informacji przestrzennej (GIS)”.

W kwestii zajęć z wyszkolenia strzeleckiego Uczelnia współpracuje z Prezydentem Miasta Leszna w zakresie prowadzenia dydaktycznych zajęć ćwiczeniowych na strzelnicy miejskiej.

Aktualnie też finalizowane są działania dotyczące utworzenia Laboratorium Kryminalistycznego dla kierunku Bezpieczeństwo narodowe. Szczegółowy opis zawarto w załączniku nr 14.

Pełen opis bazy dydaktycznej stanowi wymagany załącznik do raportu (cz. III).

2. *Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe.*

Poza Uczelnią prowadzone są zajęcia z wyszkolenia strzeleckiego, które do ubiegłego roku akademickiego odbywały się na strzelnicy należącej do współpracującej z uczelnią Agencji Ochrony Osób i Mienia „Glock”. W bieżącym roku akademickim zajęcia w tym zakresie prowadzone będą na strzelnicy szkolnej miasta Leszna.

Z kolei na praktykach studenci zapoznawani są w ramach systemów zarządzania kryzysowego z funkcjonującymi teleinformatycznymi systemami zarządzania na poziomie gminy i powiatu w powiązaniu ze szczeblem wojewódzkim. Dotyczy to zarówno posługiwania się łącznością przewodową, bezprzewodową UKF, telefonią komórkową oraz programami informatycznymi dotyczącymi obsługi samych zdarzeń kryzysowych, jak i zarządzania zasobami ludzkimi i materiałowymi na poszczególnych szczeblach samorządów lokalnych.

Działania te oparte są na systemie wymiany informacji organizowanym na potrzeby zarządzania kryzysowego w dwóch trybach: zwyczajnym i kryzysowym.

O wiele szersze spektrum wiedzy praktycznej, oprócz wymienionego wyżej, uzyskują studenci praktykujący w jednostkach Policji i Państwowej Straży Pożarnej, którzy zapoznają się z systemem dowodzenia w oparciu o centra służb dyżurnych przystosowanych do obsługi systemu OST-112, przystosowanych do zarządzania siecią telefonii VoIP(ang. *Voice over Internet Protocol*) dla Policji, usług wideotelefonii. Mają także dostęp do różnych zasobów danych, sieci wirtualnej dla Państwowej Straży Pożarnej, sieci wirtualnej dla centrów powiadamiania ratunkowego, do platformy lokalizacyjno-informacyjnej z centralną bazą danych.

Natomiast studenci odbywający praktyki w wojsku, działający w ramach Legii Akademickiej bądź służąc czynnie w jednostkach wojskowych mają możliwość zapoznania się z elementami używanymi do ewentualnej współpracy wojsk lądowych z jednostkami podległymi MSW dotyczącymi: mobilnych miejsc pracy, wybranych nowoczesnych wozów dowodzenia, wybranych radiostacji oraz radiotelefonów, nowoczesnych systemów dowodzenia.

3. *Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu, a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów, w szczególności w ramach kształcenia umiejętności praktycznych.*

Studenci mają dostęp do 118 komputerów na 5 laboratoriach komputerowych, 6 komputerów w czytelni biblioteki uczelnianej oraz 2 komputerów w "Skrypciarńi" w budynku głównym ANS. Wszystkie komputery posiadają dostęp do sieci Internet, pełen pakiet Microsoft Office oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Każdy student posiada dostęp do:

- dedykowanego konta e-mail w domenie student.ans.leszno.pl (poczta studencka),
- platformy USOS,
- Web vLAB (wirtualnego laboratorium, gdzie prowadzone są zajęcia zdalne z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania),
- Pakietu Office365 w tym Microsoft Teams, gdzie prowadzone są zajęcia w formie zdalnej,
- dedykowanego systemu zdalnych spotkań <https://meet.ans.leszno.pl>.

4. *Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.*

Dostępność obiektów infrastruktury technicznej dla studentów z niepełnosprawnością.

Budynek główny ANS Leszno:

- podjazd dla niepełnosprawnych klatka schodowa A,
- winda dla niepełnosprawnych,
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji (oprócz piwnicy).

Budynek auli:

- winda dla niepełnosprawnych,
- platforma dla niepełnosprawnych,
- toaleta dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji.

Budynek biblioteki:

- zjazd dla niepełnosprawnych wejście główne,

- winda dla niepełnosprawnych,
- toalety dla niepełnosprawnych na każdej kondygnacji.

Budynek Domu Studenckiego:

- podjazd dla niepełnosprawnych wejście główne,
- winda dla niepełnosprawnych,
- toaleta dla niepełnosprawnych z łazienką.

5. *Dostępność infrastruktury, w tym oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej.*

W celu realizacji pracy własnej studenci mają możliwość korzystania z zasobów Biblioteki ANS, czytelnicy oraz zasobów z dostępem zdalnym.

Każdy student ma darmowy dostęp do platformy Ms Office, m.in. z takim oprogramowaniem jak MsWord, MsExell, Ms Power Point, MsTeams i inne. Są to najważniejsze narzędzia służące realizacji zadań wynikających z programu studiów.

Osoby, które z różnych przyczyn nie mają dostępu do komputera mogą skorzystać z niego w budynku Biblioteki Uczelnianej, w czytelnicy oraz w budynku głównym – w tzw. skrypciarni.

6. *Dostępność do systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach.*

Biblioteka Uczelniana powstała wraz z Uczelnią w 1999 r. Od 2008 r. Biblioteka mieści się w wybudowanym specjalnie na jej potrzeby budynku przy ul. Opalińskich 1, gdzie obecnie zajmuje parter i I piętro o łącznej powierzchni użytkowej ok. 1100 m².

Budynek biblioteki jest wyposażony w nowoczesne systemy ochrony przed pożarem, kradzieżą i włamaniem i jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych – posiada podjazd, automatycznie otwierane drzwi wejściowe i windę.

Biblioteka zatrudnia profesjonalną kadrę. Obsadę stanowi 8 pracowników merytorycznych, zatrudnionych na 7 etatów. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe bibliotekarskie (kierunkowe lub podyplomowe), 2 osoby legitymują się tytułem doktora nauk humanistycznych i 2 tytułem bibliotekarza dyplomowanego.

Księgozbiór biblioteki ma charakter uniwersalny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb prowadzonych kierunków kształcenia. Oprócz wydawnictw zwartych gromadzone są czasopisma, kasyety wideo i magnetofonowe, płyty CD i DVD, kartografia, ikonografia, nuty, normy.

Stan zbiorów Biblioteki Uczelnianej na dzień 31.12.2022 przedstawia tabela:

Rodzaj zbiorów	ilość	wartość
książki	59784	1663957,98
kasety magnetofonow	234	7650,77
kasety wideo	48	7432,69
CD i CD-ROM	1153	46793,99
kartografia	202	3066,12
ikonografia	235	20815,29
DVD	243	17582,5
druki muzyczne	76	880,01
normy	17	1082,79
	61 992	1 769 262,14

Ponadto biblioteka gromadzi prace licencjackie, inżynierskie i podyplomowe oraz dokumenty życia społecznego, jak ulotki, plakaty, zaproszenia dotyczące działalności Uczelni itp.

Zbiory powiększają się poprzez kupno, dary i wymianę. W 2022 r. zakupiliśmy 426 jedn. inw. zbiorów na wartość 25 877,30 zł., a w ramach darów i wymiany pozyskaliśmy 189 jedn. inw. zbiorów.

Książki przydatne studentom kierunku *Bezpieczeństwo narodowe* klasyfikowane są głównie w działach #Polityka, #Prawo, ale również #Ekonomia, #Nauki społeczne, #Socjologia. Statystyka itd. stosownie do treści książki.

Wszystkie zbiory są również opatrywane deskryptorami (dawniej hasłami przedmiotowymi) oddającymi ich treść, co umożliwia wyszukanie w zasobach biblioteki książek dotyczących danego zagadnienia. Multiwyszukiwarka INTEGRO dostępna jest on-line ze strony biblioteki www.biblioteka.ansleszno.pl.

Czasopisma

W roku 2023 prenumerujemy 57 tytułów czasopism. Ponadto 6 tytułów otrzymujemy regularnie drogą darów i wymiany.

Czasopisma po skompletowaniu rocznika opracowujemy. Inwentarz czasopism obejmujący roczniki czasopism liczył na 31.12.2022 – 1889 wol.

Zbiory on-line

Biblioteka organizuje korzystanie z baz dostępnych w Wirtualnej Bibliotece Nauki w ramach licencji krajowej: bazy EBSCO, Springer, Elsevier, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS.

Biblioteka wykupiła ponadto licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej Lex Akademia w ramach, której dostępne są akty prawne, komentarze oraz kolekcje monografii z zakresu prawa, które obejmują ok. 2 500 tytułów książek.

Biblioteka wykupuje również corocznie dostęp do książek w czytelni internetowej **IBUK Libra**. Studenci ANS mają obecnie dostęp do ponad 2800 tytułów.

Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci uczelni (budynek główny, biblioteka, dom studenta). Dostęp do czytelni IBUK dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również po zalogowaniu kodem PIN uzyskanym w bibliotece. Od października 2020 r. studenci i pracownicy ANS mogą połączyć się z siecią uczelni przez serwer proxy i korzystać z zasobów licencjonowanych bez konieczności logowania.

Biblioteka Uczelniana opracowuje systematycznie bazę prac licencjackich i dyplomowych studentów ANS, która jest dostępna wyłącznie na miejscu w bibliotece

W bibliotece dostępny jest terminal umożliwiający korzystanie z zasobów Cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych – ACADEMICA, która zawiera prawie 3,5 mln

publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego.

Na stronie internetowej biblioteki zamieściliśmy zestawienia źródeł informacji dostępnych on-line (bazy danych i czasopisma) dla każdego z kierunków studiów, wyszukiwarek naukowych oraz bibliotek cyfrowych i agregatorów czasopism.

Komputeryzacja

Biblioteka od początku była skomputeryzowana. W latach 2000-2007 biblioteka użytkowała system komputerowej obsługi biblioteki SOWA. W 2008 r. zakupiono system zabezpieczenia i kontroli zbiorów oparty na technologii RFID oraz zmieniono system obsługi biblioteki na PROLIB, w którym zbiory opracowywane są w międzynarodowym formacie bibliograficznym MARC21. Dzięki zintegrowaniu systemu RFID z systemem komputerowej obsługi biblioteki możliwa jest nie tylko ochrona zbiorów przed nieuprawnionym wyniesieniem z biblioteki, ale również usprawnienie wypożyczeń i zwrotów.

Biblioteka została wyposażona w urządzenia samoobsługowe do zwrotu i wypożyczania książek oraz zestaw (czytnik i palmtop) do kontroli księgozbioru.

W 2022 r. zakupiliśmy nową funkcjonalność do systemu bibliotecznego – Wypożyczalnię e-booków, która umożliwia wypożyczanie publikacji w formacie pdf, EPUB i MOBI.

Informację o zasobach biblioteki, a także o zasobach cyfrowych wykupionych przez bibliotekę i dostępnych bezpłatnie w czytelni IBUK Libra, Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, ACADEMICA, Arianta i Wolne lektury zapewnia multiwyszukiwarka INTEGRO. Multiwyszukiwarka obejmuje 100 % zbiorów biblioteki. Książki z zasobów cyfrowych dostępne dla czytelników BU mogą być otwarte i czytane bezpośrednio z wyszukiwarki. Z INTEGRO można korzystać anonimowo, czytelnicy zapisani do biblioteki, po zalogowaniu, mają dostęp do funkcji obsługi swojego konta w Wypożyczalni: stan bieżący i historia wypożyczeń, rezerwacje wypożyczonych książek, prolongata on-line. System biblieczny automatycznie wysyła na adresy mailowe czytelników przypomnienia o zbliżającym się terminie zwrotu dokumentów, rozpoczęciu naliczania opłaty za przetrzymanie oraz nadejściu rezerwowanej pozycji.

Biblioteka użytkuje 23 komputery. Dla czytelników dostępnych jest 10, w tym 6 z dostępem do Internetu. W całym budynku jest możliwy bezprzewodowy dostęp Wi-Fi do Internetu.

Udostępnianie

Zasady korzystania ze zbiorów Biblioteki i świadczonych przez nią usług określa Regulamin korzystania ze zbiorów i usług Biblioteki Uczelnianej wprowadzony Zarządzeniem Rektora

Do korzystania ze zbiorów Biblioteki uprawnieni są:

- pracownicy i studenci ANS im. J.A. Komeńskiego w Lesznie,
- inni czytelnicy, którzy ukończyli 16 lat.

Użytkownicy niebędący pracownikami ani studentami Uczelni mogą korzystać z zasobów biblioteczno-informacyjnych, z zachowaniem wymogu zapewnienia pierwszeństwa społeczności Uczelni, wypożyczanie zbiorów za kaucją.

Biblioteka udostępnia swoje zbiory poprzez:

- korzystanie na miejscu,
- wypożyczanie na zewnątrz,
- wypożyczanie międzybiblioteczne,
- korzystanie z elektronicznych baz danych,
- w formie depozytu jednostkom organizacyjnym Uczelni.

Czytelnicy mogą mieć na swoim koncie jednorazowo:

- nauczyciele akademicki ANS im. J.A. Komeńskiego w Lesznie, do 30 książek na 180 dni,
- pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi ANS im. J.A. Komeńskiego w Lesznie do 10 książek na 90 dni,
- studenci stacjonarni i niestacjonarni do 10 książek na 30 dni,
- słuchacze studiów podyplomowych ANS do 5 książek na 30 dni.
- czytelnicy spoza uczelni do 3 książek na 14 dni (po wpłaceniu kaucji).

W czasie pandemii uruchomiliśmy nowe usługi „Wypożyczanie na e-mail” i „Skan na e-mail”, zwiększyliśmy dostępność e-booków poprzez uruchomienie serwera proxy, nową multiwyszukiwarkę INTEGRO oraz zakup większej liczby publikacji.

Biblioteka czynna jest od poniedziałku do piątku, w środę i piątek w godz. 8.30-18.00, w pozostałe dni w godz. 8.30-15.00. Ponadto biblioteka jest czynna w jedną sobotę w miesiącu w godz. 8.30-15.00.

W 2022 r. z biblioteki skorzystało 447 użytkowników. Liczba odwiedzin wyniosła 1675 wypożyczeń 2377, udostępnień na miejscu 689.

Działalność informacyjna

Strona internetowa Biblioteki Uczelnianej (<http://biblioteka.ansleszno.pl>) jest na bieżąco aktualizowanym źródłem informacji o bibliotece, jej zbiorach i zasobach sieciowych.

Biblioteka posiada również profil założony w serwisie społecznościowym Facebook <http://www.facebook.com/biblioteka.uczelniana>, za pośrednictwem, którego kontaktuje się z czytelnikami.

Biblioteka opracowuje wydawnictwa informacyjne – broszury, informatory o bibliotece oraz zestawienia bibliograficzne, które są dostępne na stronie internetowej biblioteki.

Biblioteka współpracuje z czasopiśmie ANS - „Leszczyński Notatnik Akademicki” – gdzie zamieszczane są artykuły o działalności biblioteki oraz stała rubryka „Nasza półka z książkami” – z omówieniami wybranych nowości.

Działalność dydaktyczna

Wszyscy studenci I roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych uczestniczą w obowiązkowych zajęciach z „Przysposobienia bibliotecznego” (2 godz. wykładu), których celem jest zapoznanie ich z działalnością Biblioteki Uczelnianej, zasadami korzystania z biblioteki oraz obsługą katalogu komputerowego. Opracowujemy materiały ułatwiające korzystanie z biblioteki i zbiorów, które dostępne są na stronie internetowej biblioteki. W roku akademickim 2022/23 zajęcia grupowe z Przysposobienia bibliotecznego przeprowadzono w bibliotece w trybie stacjonarnym. Studenci mogą również samodzielnie zapoznać się z tematem szkolenia i po rozwiązaniu testu on-line uzyskać zaliczenie.

Działalność popularyzatorska

Biblioteka podejmuje działania propagujące czytelnictwo oraz upowszechniające osiągnięcia nauki, jak wystawy, spotkania z twórcami. W bibliotece działa Galeria „J.A.K.?”. Biblioteka włącza się aktywnie w działania leszczyńskiego Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich m.in. poprzez uczestnictwo w akcji „Tygodnia Bibliotek”, wyjazdy szkoleniowe, spotkania oraz współpracuje ze studenckimi kołami naukowymi i organizacjami kulturalnymi miasta Leszna.

Współpraca

Studenci ANS mogą również korzystać z usług innych leszczyńskich bibliotek. Uczelnia podpisała porozumienia o współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie oraz z Publiczną Biblioteką Pedagogiczną w Lesznie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Grochowiaka jest główną biblioteką publiczną miasta Leszna, w latach 1975-1998 pełniła funkcję biblioteki wojewódzkiej dla województwa leszczyńskiego. Zbiory MBP obejmują ponad 200 tys. jedn. inw. Biblioteka posiada spory zasób literatury popularnonaukowej i naukowej z różnych dziedzin wiedzy. MBP gromadzi i rejestruje książki, czasopisma i artykuły z czasopism dotyczące regionu. Od 2017 r. Biblioteka Uczelniana jest partnerem projektów realizowanych przez MBP dotyczących tworzenia i funkcjonowania Leszczyńskiej Biblioteki Cyfrowej.

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna wchodzi obecnie w skład Ośrodka Kształcenia Ustawicznego Nauczycieli w Lesznie. Posiada bogaty księgozbiór z zakresu pedagogiki, psychologii i socjologii, w niewielkim zakresie również z nauk ścisłych i techniki. Gromadzi przede wszystkim literaturę naukową i popularnonaukową oraz niewielki zasób literatury pięknej i zbiorów specjalnych. Biblioteka ukierunkowuje swoje działanie na zaspokajanie potrzeb nauczycieli, kadry pedagogicznej i administracyjnej szkół, osób przygotowujących się do zawodu nauczyciela oraz studentów.

7. *Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów,*

Czytelnicy kontaktujący się z biblioteką bezpośrednio oraz poprzez komunikację elektroniczną nie wnosili skarg na działania biblioteki.

Przedstawiciel studentów jest stałym członkiem Rady Bibliotecznej, która jest organem doradczym Rektora. Studenci podczas posiedzeń Rady pozytywnie oceniają działalność biblioteki.

W zakresie systemowym zagadnienia te reguluje §5 USZJK – załącznik nr 13.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zapewnić oprogramowanie w pracowniach komputerowych do prowadzenia zajęć praktycznych na kierunku bezpieczeństwo narodowe w specjalności zarządzanie kryzysowe z elementami obronności poprzez pozyskanie oprogramowania i aplikacji komputerowych, które umożliwią osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.	Dnia 30 marca 2021 r. Minister Edukacji i Nauki przyznał Uczelni 1 mln zł w ramach Inicjatywy wsparcia dążenia do doskonałości. Z kwoty tej 243 tys. zł zostało przyznane na utworzenie laboratorium kryminalistycznego oraz na zakup oprogramowania do przedmiotów prowadzonych w ramach specjalności „Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności”. Aktualnie trwają prace w celu pozyskania dla celów dydaktycznych na kierunku Bezpieczeństwo narodowe programu zarządzania kryzysowego „Jaśmin” – System Zarządzania Kryzysowego firmy TELDAT. To wielośrodowiskowe, innowacyjne oraz rozległe działające rozwiązanie, dedykowane dla struktur krajowego systemu za-

		<p>rządzenia kryzysowego NATO i UE. Zapewnia kompleksowe teleinformatyczne wsparcie działań administracji publicznej (także służb mundurowych, w tym wojska) i samorządowej podczas sytuacji ratowniczych i/lub kryzysowych oraz związanych z realizacją zadań prewencyjnych. Program ten jest możliwy do wykorzystania przynajmniej na trzech przedmiotach realizowanych na kierunku Bezpieczeństwo narodowe: „Systemy informatyczne w zarządzaniu kryzysowym”, „Zarządzanie infrastrukturą w sytuacjach kryzysowych”, „Systemy informacji przestrzennej (GIS)”.</p> <p>Aktualnie też finalizowane są działania dotyczące utworzenia Laboratorium Kryminalistycznego dla kierunku Bezpieczeństwo narodowe. Szczegółowy opis zawarto w załączniku nr 14.</p>
2.	Zapewnić studentom niezbędną liczbę literatury wykazanej w kartach przedmiotów.	<p>Co roku przekazywane są informacje do biblioteki uczelnianej o potrzebach literaturowych wykazywanych przez nauczycieli w kartach opisu przedmiotów. W zasadzie jedynym czynnikiem ograniczającym dokonanie zakupu jest dostępność danej pozycji literaturowej na rynku. Na przykład w 2022 roku biblioteka zakupiła 426 jedn. inw. zbiorów na wartość 25.877,30 zł. Ponadto w ramach darów i wymiany pozyskano 189 jedn. inw. zbiorów.</p> <p>Książki przydatne studentom kierunku <i>Bezpieczeństwo narodowe</i> klasyfikowane są głównie w działach: #Polityka – 946 wol., #Prawo – 1296 wol., #Ekonomia – 6705 wol., #Nauki społeczne – 1770 wol., # Socjologia. Statystyka – 2022 wol. i innych - stosownie do treści książki (dane na dzień 19.01.2023 r.).</p>

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.

1. Zakres i forma współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych.

Ogólnie współpraca ta realizowana jest na dwóch płaszczyznach:

- 1) na płaszczyźnie formalnej – poprzez spotkania, wcześniej Rady Pracodawców Instytutu Gospodarki, a od 1 grudnia 2022 r. Zespołu Pracodawców kierunku Bezpieczeństwo Narodowe (załącznik nr 2), mające na celu m.in. pomoc w organizacji praktyk, pozyskaniu praktyków do prowadzenia zajęć, na co dzień pracujących w sektorze bezpieczeństwa i ochrony ludności,
- 2) na płaszczyźnie nieformalnej – poprzez utrzymywanie bieżących kontaktów i prowadzenie rozmów z wykładowcami-praktykami, którzy mogą sugerować często Zespołowi Pracodawców

kierunku BN i przez to Radzie Programowej kierunku BN (mechanizm doskonalenia programu studiów opisuje załącznik nr 2), co należy poprawić w zakresie merytoryczno-metodycznym w realizowanym procesie dydaktyczno-wychowawczym na kierunku BN.

Należy podkreślić, że z otoczeniem zewnętrznym konsultowane są przede wszystkim praktyczne treści kształcenia, ponieważ właśnie w tym zakresie dysponuje ono niezbędną wiedzę i doświadczeniem, szczególnie w zakresie treści przypisanych realizowanym specjalności. Na przykład treści kształcenia przypisane specjalności „Przygotowanie do służby w Policji” zostały wskazane przez Komendę Główną Policji, a Uczelnia zobowiązała się do ich realizacji w ramach podpisanego porozumienia.

W przypadku drugiej specjalności, „Zarządzanie kryzysowe z elementami obronności”, treści kształcenia konsultowane są z przedstawicielami sektora wojskowości (np. z Wojskowym Centrum Rekrutacji, którego szef przewodniczy Zespołowi Pracodawców kierunku BN) oraz samorządu lokalnego (np. z Starostwem Powiatowym we Wschowie, którego naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego jest członkiem Zespołu Pracodawców kierunku BN).

Uczelnia uczestniczy też w programie „Legia Akademicka”, który prowadzi dr Magdalena Kasperska – nauczyciel akademicki na kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

Jest to uruchomiona przez Ministerstwo Obrony Narodowej inicjatywa skierowana wprawdzie do studentów wszystkich kierunków studiów, jednak w naszej Uczelni cieszy się największym zainteresowaniem wśród studentów kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

Edukacja wojskowa w ramach „Legii Akademickiej” obejmuje dwie części szkolenia. Część teoretyczną realizowaną przez uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony Narodowej programem szkoleniowym oraz część praktyczną (ćwiczenia wojskowe) organizowaną przez Ministra Obrony Narodowej.

Zajęcia teoretyczne, jak i praktyczne prowadzone są przez zawodowych żołnierzy, co gwarantuje wysoką wartość merytoryczną przekazywanej studentom wiedzy.

Część praktyczna realizowana jest w różnych jednostkach wojskowych w Polsce. Daje ona możliwość nie tylko przeżycia ciekawej przygody zawodowej, ale także zdobycia pierwszych stopni wojskowych. Ponadto, student otrzymuje wynagrodzenie za każdy dzień ćwiczeń.

Treści kształcenia realizowane w ramach „Legii Akademickiej” w dużym zakresie korespondują z kierunkowymi efektami uczenia się.

2. Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji.

Monitoring oraz ocena współpracy z otoczeniem zewnętrznym są prowadzone na bieżąco, co w zakresie opisu funkcjonowania mechanizmu instytucjonalnego na kierunku Bezpieczeństwo narodowe zawiera załącznik nr 2.

Udoskonalenia programów studiów wynikające z sugestii interesariuszy zewnętrznych, a od grudnia 2022 r. również po akceptacji Rady Programowej kierunku BN, są wprowadzane w cyklu rocznym, tj. wdrażane wraz z nowym rokiem akademickim.

Bieżąca współpraca jest oceniana bardzo dobrze, a miernikiem zadowolenia ze współpracy są wysokie oceny procesu kształcenia wystawiane przez studentów w ankietach ewaluacyjnych oraz w nieformalnych rozmowach.

Istotną instytucją w zakresie monitoringu procesu dydaktyczno-wychowawczego na kierunku studiów jest Rada Studentów kierunku BN, której formalne zadania opisano w załączniku nr 2.

Istotnym też jest fakt, że kierunek po 7 latach wciąż cieszy się dużym zainteresowaniem. Trzeba też podkreślić, że korzyści ze współpracy są obustronne, ponieważ instytucje, z którymi Uczelnia/Instytut Gospodarki współpracuje chętnie przyjmują studentów na praktyki i wysoko oceniają ich kompetencje.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku.

1. Rola i umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju.

Współpraca międzynarodowa w małych ośrodkach akademickich jest niestety wciąż dużym wyzwaniem. Od początku funkcjonowania Uczelni na studia do uczelni zagranicznych w ramach programu Erasmus wyjechało niewiele osób. Inną sprawą są wyjazdy studentów na praktyki zawodowe lub wyjazdy pracowników, które cieszą się dużym zainteresowaniem.

Od 2001 roku Uczelnia bierze udział w programach Socrates/ Erasmus / Erasmus+ w zakresie wymiany studentów i pracowników współpracując aktualnie z ponad dwudziestoma uczelniami zagranicznymi z Europy, Azji czy Ameryki Północnej.

Akademia Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie należy do czołówki szkół zawodowych w Polsce, jeśli chodzi o wysokość środków pozyskiwanych w ramach Programu Erasmus+

Uczelnia jest też uczestnikiem Mieszanego Programu Intensywnego "Blended Intensive Programme" (BIP). Mieszane programy intensywne mają na celu dotarcie do wszystkich rodzajów studentów ze wszystkich środowisk, kierunków i cykli studiów.

Dzięki takiej inicjatywie studenci naszego kierunku mają doskonałą możliwość do:

- rozwoju swoich kompetencji miękkich ze szczególnym uwzględnieniem pracy zespołowej w międzynarodowym środowisku czy umiejętności autoprezentacji,
- propagowania kształcenia praktycznego opartego na analizie realnych modeli biznesowych – każdy z zespołów musi przygotować opracowanie i prezentację dotyczącą podejmowanego tematu,
- podnoszenia umiejętności komunikacyjnych i sprawności językowej ze studentami i wykładowcami,
- budowania pozytywnego wizerunku Polski, wśród studentów i wykładowców przyjeżdżających do naszego kraju,

- promocję mobilności studenckiej (wyjazdy na studia, praktykę) w ramach Programu Erasmus+,
- promocję Akademii Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie i jej oferty edukacyjnej wśród zagranicznych studentów,
- promocję Leszna, jako nowoczesnego europejskiego miasta o bardzo niskim wskaźniku bezrobocia, stwarzającego warunki do rozwoju międzynarodowych projektów i inwestycji.

Od wielu lat problemem jest niski stopień zainteresowania studentów z zachodniej części Europy przyjazdami do Polski, a w szczególności do mniejszych miejscowości. Kierunek Bezpieczeństwo narodowe należy do specyficznego procesu dydaktycznego w tym sensie, że przytłaczająca większość naszych studentów od czwartego semestru nauki realizuje program kształcenia oparty na umowie z Komendą Główną Policji, którego podstawą jest polskie prawo karne. Odpowiednik tego trudno jest znaleźć w uczelniach zagranicznych.

Kolejną barierą utrudniającą wyjazdy studentów jest fakt, że większość z nich łączy studia z pracą zawodową, a w takim przypadku wyjazd na dłuższy czas jest w zasadzie niemożliwy.

Powyższe zdiagnozowane problemy spowodowały, że głównymi celami w aspekcie umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe stały się:

- Cel 1: realizacja wybranych przedmiotów w j. obcym,
- Cel 2: Internationalisation at home – czyli m.in. umożliwienie studentom uczestnictwa w wykładach w języku obcym prowadzonych przez wykładowców przyjeżdżających z uczelni zagranicznych,
- Cel 3: stałe poszukiwanie uczelni partnerskich w celu realizacji różnego typu projektów, nie tylko tradycyjnej semestralnej wymiany studentów, przede wszystkim w środkowej, wschodniej lub południowej części Europy,
- Cel 4: realizacja wyjazdów nauczycieli akademickich w celu realizacji zajęć w uczelniach partnerskich.

2. Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Od początku prowadzenia kierunku, oprócz obowiązkowych lektoratów (w roku akademickim 2022/2023 lektorat j. angielski realizowany jest w wymiarze ogółem 150 godzin ćwiczeniowych), realizowane są dwa przedmioty tematyczne prowadzone w języku angielskim: „Współczesne problemy bezpieczeństwa” oraz „Tłumaczenia społeczno-polityczne”.

Ponadto, opierając się na wzorcach międzynarodowych pokrewnych kierunków studiów, przedmioty prowadzone na semestrach od 1. do 3. znajdują swoje odpowiedniki w programach wielu zagranicznych uczelni. Dlatego, w przypadku ewentualnych wyjazdów na okres jednego semestru studiów, zaliczenie przedmiotów zrealizowanych w uczelniach zagranicznych nie stanowi merytorycznego problemu.

3. Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposobów weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny.

Po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej abiturienti mogą legitymować się znajomością języka obcego na poziomie B1 (w przypadku zdania matury na poziomie podstawowym) albo na poziomie B2 (w przypadku zdania matury na poziomie rozszerzonym).

Wejściowa znajomość języka angielskiego naszych studentów jest na różnym poziomie. Dlatego na początku procesu studiowania przeprowadzane są badania znajomości języków obcych. Corocznie udowadniają one jednak tezę, że poziom B2 na początku studiów posiada zdecydowana mniejszość osób. Dlatego wszystkie przedmioty, w ramach których nabywane są kompetencje w zakresie języka obcego, prowadzone są tak, aby po ukończeniu studiów każdy student osiągnął poziom B2, co jest weryfikowane egzaminem na 3. semestrze studiów.

4. Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry.

Zasady kwalifikacji studentów i pracowników Uczelni na mobilności zagraniczne w ramach Programu Erasmus+ do krajów programu reguluje na poziomie Uczelni Uchwała nr 26/2021 Senatu PWSZ im J. A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 15.

Pierwszy partner zagraniczny dla kierunku Bezpieczeństwo narodowe został pozyskany w 2020 r., a był nim Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo (Bułgaria). Narodowy Uniwersytet Wojskowy im. Wasyla Lewskiego jest narodową akademią wojskową Bułgarii założoną w 1878 r. Od 1958 r. jego siedziba mieści się w Wielkim Tyrnowie. 14 czerwca 2002 r. zreorganizowano strukturę bułgarskich akademii wojskowych: Narodowa Akademia Wojskowa im. Wasyla Lewskiego z siedzibą w Wielkim Tyrnowie inkorporowała akademię artyleryjską (obecnie wydział) w Szumenie i wydział sił powietrznych w Dolnej Mitropolii. Co warto podkreślić, w tamtym czasie podjęto również decyzję o rozszerzeniu działalności tak, aby mogła ona kształcić specjalistów nie tylko na potrzeby wojska, ale również pozostałych służb mundurowych i przemysłu.

Kształcenie na bliźniaczych kierunkach, jak administracja, ekonomia czy bezpieczeństwo narodowe, zarówno na uczelni w Wielkim Tyrnowie, jak i w ANS w Lesznie jest z pewnością korzystnym czynnikiem w kontekście długotrwałej i wielopłaszczyznowej współpracy.

Analizując programy studiów uczelni zagranicznych zorientowanych na kształcenie zawodowe (m.in. działających w formie tzw. „uniwersytetów nauk stosowanych”) zauważono, że duży nacisk kładziony jest na kwestie związane z praktycznym przygotowaniem studentów. Wnioski te determinują coroczne opracowywanie własnych planu studiów, w których przedmioty o charakterze praktycznym zajmują istotną pozycję w wymiarze godzinowym i metodycznym.

Pandemia koronawirusa mocno ograniczyła pozyskanie kolejnych partnerów z m.in. krajów nadbałtyckich, czy Czech. W perspektywie unijnej na lata 2021-2027 aplikujemy, w ramach działania KA131, na tzw. krótką mobilność mieszaną (Blended Intensive Programme) obejmującą:

- krótki intensywny wspólny program łączący zajęcia on-line z mobilnością tradycyjną,
- krótkoterminowe wyjazdy grupy uczestników (5-30 dni),
- dla minimum 3 uczelni z krajów programu,
- minimum 15 uczestników,
- minimum 3 ECTS dla studentów.

Aktualnie Instytut Gospodarki w ramach którego realizowany jest kierunek Bezpieczeństwo narodowe współpracuje z:

- Dunaújvárosi Egyetem (Węgry),
- Hochschule Stralsund (Niemcy),
- Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo (Bułgaria),
- Saxion Enschede (Holandia),
- Shakarim State University of Semey (Kazachstan),

- University College of Management & Design ASPIRA Split (Chorwacja),
- University of International Business Ałmaty (Kazachstan),
- Yerevan Northern University (Armenia),
- Instituto Politécnico de Santarém (Portugalia).

5. *Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku.*

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć dla studentów to najmocniejszy aspekt umiędzynarodowienia kształcenia. Korzysta bowiem z tej możliwości najwięcej studentów. Studenci kierunku Bezpieczeństwo narodowe mieli możliwość wzięcia udziału w następujących wykładach:

dr Arafat Mamyrbekov - Shakarim State University of Semey (Kazachstan), kwiecień 2018 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA107,

dr Katalin Kukorelli - University of Dunaújváros (Węgry), październik 2018 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103,

Bakur Martirosyan – Northern University Yerevan (Armenia), październik 2019 r. – udział w uroczystej inauguracji roku akademickiego 2019/2020 połączony z aktywnym uczestnictwem w ERASMUS+ KA107 International Week oraz prowadzeniem zajęć (mobilność STA) dla studentów ówczesnego Instytutu Gospodarki i Zarządzania Przestrzenią (obecnie Instytut Gospodarki)

dr hab. Orsolya Falus - University of Dunaújváros (Węgry), grudzień 2019 r. – wizyta w celu przeprowadzenia zajęć dydaktycznych (działanie STA) na mocy podpisanej umowy bilateralnej w ramach Programu Erasmus+ działanie KA103.

W roku akademickim 2020/21 i w roku 2021/22 – ze względu na pandemię Covid-19 - nie odnotowano na kierunku Bezpieczeństwo narodowe wizyt wykładowców z zagranicy.

Powoli jednak następuje powrót do kontaktów z partnerami zagranicznymi. Na przykład, w dniach 9-10 listopada 2022 roku mgr Dominka Pluta – Kierownik Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą ANS w Lesznie oraz nauczyciel akademicki mgr Mikołaj Zgaiński uczestniczyli w Week of Science organizowanym przez uczelnię partnerską University of Dunaújváros w Węgrzech.

Panel konferencyjny prowadzony w dniu 10 listopada nosił nazwę „Dzień Jądrowy” i dotyczył pokojowego wykorzystania energii jądrowej. Konferencję otworzył István L. Szabó, dyrektor generalny ds. jądrowych i międzynarodowych, po czym nastąpiły cztery prezentacje na temat roli rynku energii i energii jądrowej, wyzwań rynku energetycznego oraz strategii kształcenia jądrowego Uniwersytetu w Dunaújváros.

Współpraca z Uniwersytetem dotychczas przynosiła interesujące efekty oraz dawała możliwość studentom wyjazdu na studia lub na praktyki, wykładowcom możliwość prowadzenia wykładów, a pracownikom Uczelni szansę na zdobycie nowych doświadczeń.

W związku z powyższym w trakcie pobytu Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą Akademii Nauk Stosowanych im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie przedłużył umowę o współpracy między uczelniami na kolejne lata, co daje szansę na organizowanie kolejnych wspólnych działań.

Najbliższym wspólnym wydarzeniem będzie organizacja kolejnej edycji Erasmus+ Project Week, który zaplanowany jest na maj 2023 roku.

Pandemia oraz wybuch wojny na Ukrainie doprowadziły do znaczącego ograniczenia mobilności.

Aktualnie staramy się w miarę możliwości wznowić wyjazdy. W dniach 13-17 marca 2023 r. pracownicy oraz nauczyciele kierunku Bezpieczeństwo narodowe (dr Ernest Magda, dr Tomasz

Kujaczyński, mgr Ilona Richter) będą uczestniczyć w II międzynarodowej konferencji nt. „Logistyka i systemy publiczne”, na której będą poruszane tematy dotyczące logistyki wojskowej, logistyki sprzętu wojskowego i uzbrojenia, a także międzynarodowego transportu sprzętu. Jednocześnie nasi delegaci podejmą rozmowy dotyczące dalszej współpracy i wymiany akademickiej. Ponadto konferencja da nam możliwość pozyskania nowych parterów czy interesariuszy. W najbliższym czasie nasza Uczelnia zaprosi wykładowców z Vasil Levski National Military University Veliko Tarnovo w celu przeprowadzenia wykładów dla naszych studentów z Instytutu Gospodarki – kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

6. *Sposoby, częstota i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację.*

Umiędzynarodowienie kształcenia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe podlega okresowym ocenom i dyskusjom studentów i pracowników ANS. Na poziomie Uczelni prowadzi na Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą, na poziomie Instytutu Gospodarki – prowadzącego kierunek, Rada Studentów kierunku BN oraz Zespół Naukowo-Dydaktyczny kierunku BN.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia.

1. *Dostosowania systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.*

System wsparcia różnych grup studentów ukierunkowano w ANS w Lesznie na:

1) pomoc materialną – szczegółowo uregulowaną Zarządzeniem nr 45/2022 Rektora PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 23 września 2022 roku przyjmującym do stosowania Regulamin Świadczeń dla Studentów (od 1 października 2022 r.) Akademii Nauk Stosowanych im. J. A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 16.

Studenci mogą ubiegać się o:

- stypendium socjalne,
- stypendium dla osób z niepełnosprawnościami,
- zapomogę,
- stypendium rektora.
- zakwaterowanie w Domu Studenckim Uczelni,

- zakwaterowanie małżonka lub dziecka w Domu Studenckim Uczelni

Studentom będącym kandydatami na żołnierzy zawodowych lub żołnierzami zawodowymi, którzy podjęli studia na podstawie skierowania przez właściwy organ wojskowy i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz studentom będącym funkcjonariuszami służb państwowych w służbie kandydackiej albo będącym funkcjonariuszami służb państwowych, którzy podjęli studia na podstawie skierowania lub zgody właściwego przełożonego i otrzymali pomoc w związku z pobieraniem nauki na podstawie przepisów o służbie nie przysługują świadczenia tj. stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami, zapomoga, stypendium rektora, stypendium finansowane przez jednostkę samorządu terytorialnego, stypendium za wyniki w nauce lub w sporcie finansowane przez osobę fizyczną lub osobę prawną niebędącą państwową ani samorządową osobą prawną, zakwaterowanie w Domu Studenckim Uczelni oraz stypendium ministra za znaczące osiągnięcia naukowe lub artystyczne związane ze studiami lub znaczące osiągnięcia sportowe,

2) wsparcie psychoterapeutyczne - prowadzone przez profesjonalistkę w tym zakresie mgr Jolan-
tę Karmolińską – kwalifikacja: Terapia Gestalt, NLP, Hipnoza Eriksonowska, Bioenergetyka,
Konstelacje Rodzinne, długoletnia praktyka z superwizją u T.W. Eichelbergera. Tematyka
wsparcia dotyczy: problemów związanych z komunikacją i przystosowaniem, przechodzenia
kryzysu życiowego, doświadczenia długotrwałego stresu, nieradzenia sobie z emocjami,
nasilonymi lękami, brakiem chęci do życia, doświadczaniem przemocy.

Na przykład, najbliższy trening antystresowy (w wymiarze 2h) planowany jest na dni: 17, 24
mar-ca br. lub 14 kwietnia br.

Ponadto w ANS w Lesznie prowadzi się szczegółowe diagnozowanie stanu i potrzeb studentów
oraz działania prostudenckie w zakresie likwidacji wszelkich barier, w tym architektonicznych.

Kluczowe dla Uczelni jest budowanie przyjaznej atmosfery i likwidowanie barier mentalnych
wokół osób z niepełnosprawnościami. W tym celu prowadzone są dla kadry techniczno-
administracyjnej Treningi kompetencji komunikacyjnych.

Szczególne znaczenie w tym zakresie odgrywa praca Pełnomocnika Rektora ANS w Lesznie
ds. Osób z Niepełnosprawnością. Jego podstawowe zadanie polegają na:

- monitorowaniu liczby pracowników i studentów z orzeczoną niepełnosprawnością,
- wnioskowaniu o fundusze poza dotacją MNiSW oraz monitorowaniu ich wykorzystania,
- opiniowaniu wniosków studentów o wyjazd na studia i praktyki zagraniczne,
- prowadzeniu sprawozdawczości z zakresu dostępności obiektów Uczelni,
- określaniu potrzeb związanych ze studiowaniem OzN,
- prowadzeniu współpracy z pozauczelnianymi organizacjami wspierającymi OzN.

Wychodząc naprzeciw studentom zatrudnionym bądź pełniącym służbę w formacjach mundu-
rowych, Uczelnia prowadzi rekrutację dla osób pracujących. Zajęcia dla tej grupy prowadzone są
w godzinach popołudniowych i wieczorowych. Osoby te mogą ubiegać się również o Indywidualną
Organizację Studiów.

2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się,

Podstawową zasadą, jaką kierują się władze Instytutu Gospodarki w relacjach ze studentami
jest elastyczność. Ma to szczególne znaczenie biorąc pod uwagę różne formy pozauczelnianej
działalności studenckiej, m.in. działalność zawodowa, pełnienie służby w formacjach munduro-

wych, działalność sportowa, działalność w Ochotniczej Straży Pożarnej. Studenci też podejmują studia na dwóch kierunkach studiów lub znajdują się w trudnej sytuacji losowej lub rodzinnej. Wszystko to sprawia, że godzenie studiów z działalnością pozauczelnianą staje się niełatwym zadaniem. Rolą Uczelni w takich przypadkach jest wspierać studenta w możliwie największym stopniu. Wsparcie to przyjmuje m.in. następujące formy:

- 1) Indywidualna Organizacja Studiów i Indywidualny Plan Studiów. Szczegółowe zasady w tym zakresie określa Zarządzenie nr 64/2020 Rektora PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 6.

Warunkiem przyznania studentowi IOS jest spełnienie jednego z poniższych warunków:

- studentce w ciąży i studentowi będącemu rodzicem – w przypadku studiów stacjonarnych,
 - student osiąga szczególnie wyróżniające wyniki w części przedmiotów nauczania,
 - student wykazuje aktywność w ruchu naukowym i posiada wartościowe osiągnięcia w tym zakresie, jest laureatem Ministra, itp.,
 - student osiąga wybitne wyniki sportowe lub jest członkiem klubu sportowego AZS posiada przynajmniej II klasę sportową,
 - student przygotowuje się do udziału w IO, Uniwersjadzie, MŚ, ME lub do innych imprez równorzędnych,
 - student ma możliwość odbycia stażu zawodowego w zakładzie pracy, zgodnego ze studiowaną specjalnością,
 - student został wybrany do kolegialnych organów uczelni,
 - student studiuje na dwóch specjalnościach lub kierunkach studiów,
 - student jest osobą z niepełnosprawnością,
 - w innych szczególnie uzasadnionych przypadkach uniemożliwiających studentowi regulaminowe uczęszczanie na zajęcia.
- 2) tworzenie grup ćwiczeniowych dla osób pracujących (zajęcia w godzinach popołudniowych i wieczornych,
 - 3) w uzasadnionych przypadkach możliwość zaliczania nieobecności w inny uzgodniony z wykładowcą sposób,
 - 4) dodatkowe cotygodniowe konsultacje z wykładowcami,
 - 5) bieżący mailowy kontakt z wykładowcami poza godzinami zajęć i konsultacji.

3. Form wsparcia:

a) krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Zasady kwalifikacji studentów Uczelni na mobilności zagraniczne w ramach Programu Erasmus+ do krajów programu reguluje na poziomie Uczelni Uchwała nr 26/2021 Senatu PWSZ im J. A. Komeńskiego w Lesznie – załącznik nr 15.

Wymiana studentów z uczelniami zagranicznymi realizowana jest na podstawie podpisanych umów dwustronnych według określonego wzoru stanowiącego załącznik do powyższej Uchwały nr 26/2021.

Student studiując za granicą lub wyjeżdżając tam na praktykę zachowuje prawo do wszelkich stypendiów otrzymywanych w kraju, a także może korzystać ze wszelkich dodatkowych funduszy ferowanych przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ dla studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i z niepełnosprawnościami w zależności od dostępnych środków.

Wsparciem procesu mobilności międzynarodowej na poziomie Uczelni zajmuje się Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą kierowany przez mgr Dominikę Plutę. W przypadku zainteresowania wyjazdem ze strony studenta, podejmuje ona wszelkie niezbędne działania w celu organizacji wyjazdu, dba o przekazanie studentowi stypendium, o właściwy przebieg wyjazdu oraz o prawidłowe rozliczenie wyjazdu po powrocie studenta do kraju. Jak dotąd nie doszło do wyjazdu zagranicznego studenta bezpieczeństwa narodowego,

b) we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji,

Wsparciem studentów we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji zajmuje się Biuro Karier, które oferuje:

- możliwość korzystania z banku aktualnych ofert pracy, staży i praktyk, pozyskane: od pracodawców, z prasy, z portali internetowych,
- Informacje o warsztatach, kursach, szkoleniach i studiach podyplomowych oraz innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- warsztaty i szkolenia z zakresu m.in.: skutecznych metod poszukiwania pracy, przygotowywanie dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji.
- redagowanie dokumentów takich jak: CV, list motywacyjny.
- spotkania z pracodawcami w ramach: targów pracy, prezentacji firm,
- Informacje o aktualnej sytuacji na rynku pracy oraz instytucjach pośrednictwa pracy,

c) aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości,

Od 20 lat na Uczelni funkcjonuje Akademicki Związek Sportowy, który osiągnął w tym okresie dziesiątki sukcesów zarówno w sportach indywidualnych jak i drużynowych. Studenci mają możliwość zapisywania się do tej organizacji.

Uczelnia oraz Klub Piłkarski Polonia 1912 Leszno przygotowały wspólny projekt o nazwie „STUDIUM I GRAJ”. Jest on skierowany do osób chcących podjąć naukę na poziomie studiów wyższych i jednocześnie nadal rozwijać swoją piłkarską karierę.

Projekt zakłada wiele udogodnień oraz atrakcyjnych rozwiązań dla studentów/piłkarzy:

- bogatą ofertą studiów na ANS w Lesznie,
- możliwość trenowania oraz gry w drużynie Stainer Polonii Leszno,
- otrzymanie zakwaterowania w akademiku,
- otrzymanie stypendium sportowego,
- otrzymanie IOS dostosowanych do planu treningowego,
- opiekę medyczną i fizjoterapeutyczną,
- perspektywę otrzymania pracy w roli asystenta lub trenera,
- udział w turniejach AZS,
- udział w obozach sportowych.

Często zdarza się, że studia podejmują osoby, które rozwijają karierę w różnych dyscyplinach sportu, w różnych klubach sportowych. M.in. dla takich osób przeznaczona jest Indywidualna Organizacja Studiów (IOS).

W Uczelni działa także Grupa Teatralna „LeŻak”, która rozpoczęła swoją działalność w roku akademickim 2006/2007. Aktualnie opiekunem grupy jest jego wychowanka mgr Małgorzata Siama.

Działalność zespołu skoncentrowana jest na szerokiej aktywności artystycznej. Członkowie grupy doskonalą swoje umiejętności poprzez realizację spektakli oraz etiud teatralnych (dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych) poruszając przy tym szeroką tematykę. Dzięki temu poprzez

systematyczne działania członkowie grupy - studenci nabywają podstawowe umiejętności i kompetencje do prowadzenia teatralnych grup dziecięcych i młodzieżowych.

Oprócz aktywności scenicznej, młodzi aktorzy inicjują uczelniane akcje o charakterze artystycznym, które odbywają się w ciągu całego roku akademickiego. Należą do nich m.in. „Próby otwarte” z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, „Warsztaty teatralne” oraz „Konkursy artystyczne”. Aktualnie członkami grupy są studenci różnych kierunków prowadzonych w Uczelni.

4. *System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych.*

Student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może otrzymać stypendium Rektora. Zasady jego przyznawania reguluje §12 Regulaminu Świadczeń dla Studentów ... – załącznik nr 16.

Przy ocenie wniosków o stypendium rektora brane są pod uwagę m.in. n/w osiągnięcia, którym przysługują określone punkty:

- zaliczenie ostatnich dwóch semestrów i uzyskanie wysokiej średniej ocen określanej jako „wyróżniające wyniki w nauce” - średnia ocen co najmniej 4,20 -4,29 – 30 pkt., 4,30-4,39 – 40 pkt., a za najwyższą średnią 4,90-5,00 – 100 pkt.,
- posiadane osiągnięcia naukowe uzyskane z dwóch ostatnich semestrów, do których zalicza się m.in.: recenzowana publikacja artykułu w czasopiśmie naukowym lub popularnonaukowym – 2 pkt, czynny udział w zagranicznych konferencjach, sympozjach, w tym: referat, poster, prezentacja multimedialna, publikacja w j. obcym w materiałach pokonferencyjnych – 5 pkt., czynny udział w ogólnopolskich lub uczelnianych konferencjach – 2 pkt., miejsca medalowe w międzynarodowych konkursach, olimpiadach naukowych – 100 pkt., w konkursach ogólnopolskich – 75 pkt.

Ponadto, Rektor ANS może stosować inne formy motywowania studentów, np. poprzez wręczanie listów gratulacyjnych, wpis do księgi wyróżniających się studentów.

Z kolei wyróżniającym się absolwentom może być przyznane wyróżnienie „MAGNA CUM LAUDE”.

Po uruchomieniu laboratorium kryminalistycznego na kierunku Bezpieczeństwo narodowe, planowane jest powołanie Koła Naukowego „Kryminalistyki” pod opieką dr. Ernesta Magdy.

Na przestrzeni rozwoju tego kierunku zaobserwowano, że jest to dziedzina wiedzy ciesząca się największym zainteresowaniem studentów. Dlatego można liczyć na dużą aktywność studentów w tym zakresie.

5. *Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej.*

Podstawowym narzędziem komunikacji ze studentami jest strona Internetowa Uczelni/Instytutu Gospodarki oraz media społecznościowe, typu Facebook i Instagram.

Na stronie internetowej zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje, regulaminy oraz formularze wniosków.

W mediach społecznościowych zamieszczane są aktualności dot. pomocy materialnej, np. terminów składania wniosków, wszelkie informacje o podjętych rozstrzygnięciach. Również rolę koordynatora kierunku jest bieżące informowanie studentów o możliwościach stypendialnych i innych oferowanych formach pomocy.

6. *Sposób rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność.*

Przyjętą na uczelni praktyką jest, że wszelkie skargi i wnioski studenci zgłaszają ustnie lub pisemnie koordynatorowi kierunku, który w zależności od stopnia złożoności problemu stara się go rozwiązać zawsze z korzyścią dla studentów. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza kompetencje koordynatora, zgłasza on problem ustnie lub pisemnie dyrektorowi Instytutu. W przypadku, kiedy rozwiązanie problemu przekracza jego kompetencje, zgłasza on problem pisemnie lub ustnie Prorektorowi właściwemu ds. studenckich. Ostatnią instancją w tej hierarchii jest Rektor.

Jeżeli student jest niezadowolony z rozstrzygnięcia problemu przez daną instancję, zawsze może odwołać się do instancji wyższej.

Istotną instytucją w tym zakresie na kierunku jest Rada Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, która pełni też funkcje podmiotu wspierającego „swojego” studenta we wszelkich sprawach i działaniach, również w zakresie skarg i zgłaszanych wniosków.

7. *Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia.*

Bezpośrednią obsługą studentów kierunku Bezpieczeństwo narodowe zajmuje się sekretariat Instytutu Gospodarki. Zatrudnione są w nim dwie osoby o odpowiednich kwalifikacjach oraz wysokiej kulturze osobistej i wieloletnim doświadczeniu na swoim stanowisku.

Sekretariat zajmuje się m.in. przyjmowaniem podań, wydawaniem zaświadczeń, dokumentacją procesu kształcenia, bieżącymi kontaktami telefonicznymi i mailowymi ze studentami, czy też aktualizacją strony internetowej.

Obsługą stypendialną studentów zajmuje się Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego również zatrudniający wykwalifikowany i doświadczony personel.

8. *Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom.*

Już na pierwszym semestrze studiów studenci zobowiązani są do uczestnictwa w szkoleniu z zakresu zasad BHP. Zaliczenie szkolenia jest niezbędne w celu zaliczenia pierwszego semestru studiów. Jest ono prowadzone przez specjalistę ds. BHP zatrudnionego na Uczelni.

Wiedza o prawach i obowiązkach studentów przekazywana jest im również w ramach przedmiotu „Podstawy kultury akademickiej”, który wprowadzony został do programów wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Uczelni.

Również, zgodnie z Regulaminem Studiów, na pierwszych zajęciach każdy prowadzący zobowiązany jest przedstawić studentom m.in. zasady BHP.

9. *Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi.*

Na poziomie Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z samorządem studenckim, który jest swego rodzaju łącznikiem pomiędzy studentami a władzami i wykładowcami.

Na poziomie Instytutu, Decyzją nr 24/2022 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku r. powołana została Rada Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe – załącznik nr 2. Podstawowym jej zadaniem jest aktywny udział w każdej fazie procesu tworzenia instytutowego

produkt edukacyjnego, czyli programu studiów kierunku Bezpieczeństwo narodowe oraz opinowanie działań i decyzji dotyczących wszelkich aspektów realizowanego procesu dydaktyczno-wychowawczego.

10. Sposób, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów.

System wsparcia studentów jest monitorowany na bieżąco. Na podstawie informacji zbieranych od studentów, wszelkie problemy rozpatrywane są na naradach kierownictwa Instytutu Gospodarki.

Najczęściej zgłaszane przez studentów prośby dotyczą zmian w planie zajęć lub prośba o pomoc w organizacji praktyk zawodowych. Tego typu problemy są rozwiązywane na poziomie instytutu.

Na przestrzeni lat zauważono, że często studenci I roku nie potrafią się znaleźć w rzeczywistości uczelnianej.

Koordinator kierunku przy współudziale niektórych nauczycieli dba o częste kontakty ze studentami I roku, natomiast na poziomie Uczelni, decyzją Rektora, do programów studiów wszystkich kierunków wprowadzony został przedmiot „Podstawy kultury akademickiej”, który ma na celu dostarczenie studentom wiedzy na temat zasad funkcjonowania w środowisku akademickim.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	<p>Zaleca się stworzenie kompleksowego i spójnego systemu motywacyjnego dla studentów w postaci programów grantowych, procedur związanych z dofinansowywaniem projektów, konferencji oraz inicjatyw mających wpływ na rozwój studentów, również z perspektywy kształcenia praktycznego.</p>	<p>Istotnym elementem uczelnianego systemu motywacyjnego dla studentów (również kierunku Bezpieczeństwo narodowe), szczególnie w zakresie motywacji finansowych – nagroda rektora, jest przyjęty Zarządzeniem nr 45/2022 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 23 września. 2022 roku Regulamin Świadczeń dla Studentów ... - załącznik nr 16. Student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym może otrzymać stypendium Rektora. Zasady jego przyznawania reguluje §12 w/w Regulaminu.</p> <p>Kompleksowy system motywacyjny dla studentów budowany jest na bazie realizowanej Strategii Rozwoju Uczelni w ramach celu operacyjnego 1.4. W szczególności polega on na:</p> <p>1) rozwijaniu i oferowaniu nowych form aktywności studentów w ramach kół naukowych, inicjatyw organizacji studenckich.</p> <p>Tworzone na kierunku Bezpieczeństwo narodowe koło Kryminalistyki pod opieką dr. Ernesta Magdy, wielo-</p>

		<p>letniego pracownika Policji w pionach kryminalnych na wszystkich szczeblach wykonawczych do naczelnika Wydziału Dochodzeniowo-Śledczego. Koło zacznie funkcjonować w uruchomionym Laboratorium Kryminologii – załącznik nr 14.</p> <p>Inicjatywy studenckie na kierunku Bezpieczeństwo narodowe w zakresie instytucjonalnym inspirowane i pilotowane utworzona Decyzją nr 24/2022 Dyrektora Instytutu Gospodarki z dnia 1 grudnia 2022 roku Rada Studentów kierunku Bezpieczeństwo narodowe – załącznik nr 2. Jedną z pierwszych inicjatyw studentów jest opracowanie Kodeksu Etycznego Instytutu Gospodarki na kierunku Bezpieczeństwo narodowe,</p> <p>2) organizowanie zajęć prowadzonych we współpracy z zakładami. Na przykład studenci BN często odbywają zajęcia w Wojckowym Centrum Rekrutacji, które prowadzi jego Szef ppłk R. Krajniak,</p> <p>3) intensyfikacja współpracy z organizacjami studenckimi w zakresie doskonalenia przebiegu procesu kształcenia. Wcześniej wymieniona Rada Studentów kierunku BN jest znaczącą instytucją w modelu doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego na kierunku BN, będąc częścią Rady Programowej kierunku BN i mająca realny wpływ na jej decyzje,</p> <p>4) wzmocnienie świadomości studentów w zakresie współpracy nad rozwojem Uczelni. Na trwałe do planu studiów kierunku BN wprowadzono wykłady z zakresu „Podstawy kultury akademickiej”.</p>
2.	Zaleca się przemodelowanie systemu współpracy z Samorządem studentów oraz studentami kierunku niez zaangażowanymi w działania samorządu, który wiązałby się z większą partycypacją tej grupy w procesach decyzyjnych w obrębie kierunku studiów i bardziej specyficznych działań uczelni.	Dyrektor Instytutu Gospodarki swoją Decyzją nr 24/2022 z dnia 1 grudnia 2022 roku powołał Radę Studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe – załącznik nr 2, którą tworzą studenci będących starostami grup ćwiczeniowych i roku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, do tej pory niez zaangażowanych w prace samorządu, a od tej pory mających istotny wpływ na realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego na kierunku BN.
3.	Zaleca się stworzenie dedykowanych procedur antydyskryminacyjnych, które powinny być jednocześnie rezultatem pracy różnych grup tworzących środowisko	Przedmiotowe procedury zostały zawarte w §13 Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ..., przyjętego Uchwałą nr 1/2022 Senatu PWSZ w Lesznie z dnia 12 stycznia 2022 roku – załącznik nr 13. Ponadto Rada Studentów kierunku BN przygotowuje Kodeks Etyczny, którego ważnym elementem są wymienione

	akademickie uczelni.	<p>procedury – załącznik nr 17.</p> <p>Przykładowe treści przygotowanego przez studentów projektu Kodeksu Etycznego:</p> <p>„Relacje w Instytucie Gospodarki/ na kierunku BN opierają się na równości szans we wszystkich procesach i zachowaniach, a w szczególności: rekrutacji, oceny pracy i ich wyników, awansu, rozwoju zawodowego.</p> <p>Społeczność Instytutu/kierunku BN przeciwdziała jakimkolwiek formom dyskryminacji, szczególnie ze względu na: płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, orientację seksualną, a także ze względu na zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy. Społeczność Instytutu/kierunku BN przeciwdziała jakimkolwiek zachowaniom noszącym znamiona mobbingu, znieważania.</p>
--	----------------------	---

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

1. Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach.

Podstawowym źródłem informacji dla kandydatów na studia w zakresie warunków i kryteriów rekrutacji jest strona internetowa, na której zamieszczane są wszelkie niezbędne informacje. Na stronie internetowej zamieszczane są również programy studiów i wszelkie inne niezbędne informacje dla osób już studiujących (m.in. rozkłady zajęć, informacje o warunkach i procedurach przyznawania pomocy materialnej, kontakty do sekretariatu, wykładowców, aktualności dot. procesu kształcenia). Podobne zasady dotyczą Biuletynu Informacji Publicznej, gdzie zamieszczane są informacje wymagane przepisami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym.

Zarówno strona internetowa, jak i BIP są przystosowane do potrzeb osób niedowidzących i słabowidzących.

2. Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie.

Na poziomie Uczelni nadzór nad stroną internetową oraz jej aktualizacją pełni Prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą.

Monitoring zamieszczanych informacji oraz ich aktualności jest jednym z obowiązków zespołu.

Na poziomie Instytutu Gospodarki aktualność zamieszczanych informacji monitorowana jest przez koordynatora kierunku, którego obowiązkiem jest bieżąca kontrola jakości i dostępności wszelkich

informacji związanych z programem studiów m.in. poprzez prowadzenie bieżących rozmów ze studentami.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy.	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów.

1. *Sposób sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.*

Kierunek Bezpieczeństwo narodowe jest prowadzony w Instytucie Gospodarki, którym kieruje Dyrektor dr Przemysław Bartkiewicz, prof. ANS. Podlega on bezpośrednio pod Rektora dr. Janusza Połę, prof. ANS.

Dyrektor Instytutu sprawuje nadzór administracyjny nad kierunkiem. Z kolei nadzór merytoryczny i organizacyjny sprawuje Z-ca Dyrektora Instytutu Gospodarki mgr Piotr Urbaniak - koordynator kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

Polityka szeroko rozumianej jakości kształcenia, wychowywania i organizacyjnego funkcjonowania jest w Akademii Nauk Stosowanych im. J. A. Komeńskiego w Lesznie pierwszoplanowym zadaniem. Została ona sformalizowana w postaci:

- Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, przyjętego Uchwałą nr 1/2022 Senatu PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z 12 stycznia 2022 roku – załącznik nr 13,
- procedur realizacji Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, ustanowionych Decyzją Rektora z 10 maja 2022 roku – załącznik nr 18,
- wzoru ankiety ewaluacji przedmiotu, zasad weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i procedury ewaluacji realizacji przedmiotu, przyjętych Zarządzeniem nr 30/2022 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 15 czerwca 2022 roku – załącznik nr19.

Celem USZJK jest:

1. Osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia.
2. Stałe monitorowanie i podnoszenia jakości kształcenia.
3. Systematyczna i kompleksowa ocena efektów uczenia się.
4. Podnoszenie rangi pracy dydaktycznej.
5. Zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy.
6. Informowanie kandydatów na studia o jakości kształcenia w Uczelni i kwalifikacjach absolwentów.
7. Podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej.

Powyższe cele osiągnięte są m.in. poprzez:

Monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie ich rozwoju. Obejmuje ono:

- badanie zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich z prowadzonym kierunkiem studiów,
- weryfikację dorobku naukowego i kwalifikacji dydaktycznych kadry pod kątem adekwatności do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się,
- badanie posiadania doświadczenia praktycznego kadry związanego z danym kierunkiem studiów,
- ocenę aktywności naukowej nauczycieli akademickich,
- ocenę podnoszenia kwalifikacji przez nauczycieli, w tym kwalifikacji pedagogicznych młodej kadry,
- możliwość publikowania przez nauczycieli w Wydawnictwie Uczelnianym oraz w wydawnictwach zewnętrznych,
- badanie możliwości uczestnictwa pracowników w programach wymiany międzynarodowej,
- nagradzanie nauczycieli akademickich według odnośnych zasad,
- finansowanie nauczycieli w konferencjach naukowych.

Ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, która obejmuje:

- uzyskiwanie opinii studentów na temat pracy nauczycieli akademickich (ewaluacja),
- prowadzenie hospitacji zajęć nauczycieli akademickich.

Monitorowanie warunków kształcenia, które obejmuje:

- monitorowanie stanu infrastruktury dydaktycznej,
- funkcjonowanie środków wsparcia materialnego dla studentów,
- ocenę funkcjonowania i ofertę biblioteki uczelnianej,
- badanie dostępności studentów do informacji o toku studiów,
- ocenę możliwości samorozwoju studentów w kołach naukowych i innych inicjatywach,
- badanie warunków umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się przez osoby z niepełnosprawnością,
- doskonalenie jakości obsługi administracyjnej studentów.

Monitorowanie i doskonalenie programów studiów, które obejmuje:

- badanie zgodności kierunków i programów studiów z misją Uczelni,
- badanie odniesienia efektów uczenia się do Polskiej Ramy Kwalifikacji,
- badanie zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii rozwoju Uczelni,
- badanie zgodności efektów uczenia się z koncepcją rozwoju kierunku,
- badanie zgodności kart przedmiotów (sylabusów) z uczelnianym wzorcem karty przedmiotu,
- poprawność przypisywania punktów ECTS do przedmiotów,
- dostosowywanie efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy,
- uczestnictwo interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów uczenia się, w tym udział pracodawców i innych przedstawicieli rynku pracy w określaniu efektów uczenia się (cykliczne badanie otoczenia),
- współprace Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- pozyskiwanie opinii o praktykantach od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki,
- cykliczne doskonalenie Strategii Rozwoju Uczelni.

Weryfikację zakładanych efektów uczenia się, która obejmuje:

- badanie sprawdzalności zdefiniowanych efektów uczenia się,
- badanie przejrzystości procedury egzaminacyjnej,

- ocenę czytelności zasad oceniania studentów, w tym egzaminów, prac zaliczeniowych, prac projektowych,
- weryfikację procedury zatwierdzania prac dyplomowych,
- ocenę procedury doboru recenzentów i jakości recenzji,
- ocenę organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej,
- badanie zasad dokumentowania sposobów weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych,
- badanie weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych w wyniku odbycia praktyk,
- badanie uwzględniania corocznej opinii nauczycieli w zakresie sugestii korygowania efektów uczenia się.

Ocenę dostępności informacji na temat kształcenia, która obejmuje:

- badanie funkcjonowania systemu informacyjnego o kartach przedmiotów (sylabusach) w zakresie ich dostępności dla studentów,
- weryfikację przejrzystości zasad i procedury rekrutacji,
- istnienie publicznego dostępu do aktualnych informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji i procedurach toku studiów.

Ocenę mobilności studentów.

Badanie losów absolwentów, które obejmuje:

- monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uczelni,
- monitorowanie wdrażania wniosków z przeprowadzonych badań wśród absolwentów,
- monitorowanie programów kształcenia przez absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów do potrzeb rynku pracy.

Ocenę aktywności naukowo-badawczej jednostki, która obejmuje:

- badanie dorobku naukowego nauczycieli,
- ocenę współpracy naukowo-badawczej instytutów z otoczeniem,
- ocenę współpracy Uczelni z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

Ocenę mobilności studentów, która obejmuje:

- monitorowanie mobilności studentów ze względu na charakter wyjazdu (mobilność na studia lub na praktykę,
- monitorowanie mobilności studentów ze względu na kraj mobilności.

Zapobieganie zjawiskom nieprawidłowym poprzez monitorowanie spraw wpływających do komisji dyscyplinarnej.

Przykładowe procedury związane z realizacją USZJK (załącznik nr 18)

P. 2.1.5		 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie
OBSZAR	P. 2.1 - Studia stacjonarne / niestacjonarne	
PROCES	P. 2.1.5	
CEL PROCEDURY	Doskonalenie programów studiów – zmiany od nowego cyklu kształcenia	
OSOBY ODPOWIEDZIALNE	Dyrektor Instytutu	
TERMIN REALIZACJI	Cały rok	
PODSTAWA PRAWNA	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenia: w sprawie studiów, sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, akty wewnętrzne Uczelni	
DATA WPROWADZENIA		
Krok	Działanie	Osoba odpowiedzialna
1	Analiza programów studiów. Zmiany w programach studiów mogą być dokonywane na podstawie: 1. Oceny programowej, dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną. 2. Zmian w przepisach dotyczących standardów kształcenia. 3. Zmian wymogów ustawowych. 4. Zmian w przepisach wewnętrznych Uczelni. 5. Wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych. 6. Propozycji interesariuszy zewnętrznych. 7. Wyników hospitacji zajęć dydaktycznych. 8. Propozycje Rady Programowej / Rady Pracodawców 9. Wnioski z analizy ELA 10. Wyników ewaluacji realizacji przedmiotu. 11. Wyników ewaluacji praktyk studenckich.	Dyrektor Instytutu Koordynator kierunku Opiekun praktyk/Pelnomocnik Rektora ds. studiów dualnych i praktyk studenckich
2	Decyzja o konieczności wprowadzenia zmian w obowiązującym programie studiów.	Dyrektor Instytutu
3	Tworzenie koncepcji zmian w programie studiów.	Dyrektor Instytutu Koordynator kierunku
4	Weryfikacja braku zmian przyporządkowania kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek studiów. Weryfikacja zmian w kierunkowych efektach uczenia się. Sprawdzenie poprawności przydziału punktów ECTS do przedmiotów.	Przewodniczący Instytutowego Zespołu ds. PRK Koordynator kierunku
5	Akceptacja koncepcji zmienionego programu studiów przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (w tym studentów).	Koordynator kierunku
6	Aktualizacja kart opisu przedmiotu.	Pracownicy dydaktyczni i naukowo dydaktyczni (koordynatorzy przedmiotu)
7	Kontrola stanu przygotowania przez koordynatorów i prowadzących kart opisu przedmiotów.	Instytutowy Zespół ds. PRK
8	Opinia Rady Programowej.	Przewodniczący Rady Programowej
9	Akceptacja programu studiów.	Dyrektor Instytutu
10	Przełożenie kompletnego programu studiów Prorektorowi właściwemu ds. dydaktyki	Dyrektor Instytutu
11	Weryfikacja programu studiów pod względem formalnym.	Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego
12	Opinia Uczelnianej Komisji ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Pelnomocnik Rektora ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji
13	Opinia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.	Pelnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
14	Głosowanie w Senacie.	Prorektor właściwy ds. dydaktyki
15	Przekazanie programu studiów do wstawienia w Biuletynie Informacji Publicznej do Sekcji IT i na stronę internetową Instytutu.	Koordynator kierunku
16	Katalog punktów ECTS.	Koordynatorzy przedmiotów

P. 2.1.6		 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie
OBSZAR	P. 2.1 - Studia stacjonarne / niestacjonarne	
PROCES	P. 2.1.6	
CEL PROCEDURY	Doskonalenie kart opisu przedmiotu	
OSOBY ODPOWIEDZIALNE	Dyrektor Instytutu	
TERMIN REALIZACJI	Po realizacji przedmiotu	
PODSTAWA PRAWNA	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenia: w sprawie studiów, w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, akty wewnętrzne Uczelni	
DATA WPROWADZENIA		
Krok	Działanie	Osoba odpowiedzialna
1	Analiza kart opisu przedmiotu pod kątem treści i literatury. Przesłanki do analizy kart opisu przedmiotu: zewnętrzne: 1. Ocena programowa, dokonana przez Polską Komisję Akredytacyjną. 2. Zmiany w przepisach dotyczących standardów kształcenia. 3. Zmiany wymogów ustawowych. 4. Propozycje Rady Programowej / Rady Pracodawców wewnętrzne: 1. Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych. 2. Propozycje interesariuszy zewnętrznych. 3. Wyniki hospitacji zajęć dydaktycznych. 4. Wyniki ewaluacji realizacji przedmiotu. 5. Wyniki ewaluacji praktyk studenckich.	Dyrektor Instytutu Koordynator kierunku Opiekun praktyk/Pelnomocnik Rektora ds. studiów dualnych i praktyk studenckich
2	Przekazanie koordynatorom przedmiotu propozycji zmian w kartach opisu przedmiotu.	Pracownicy naukowo-dydaktyczni
3	Analiza zaproponowanych zmian w kartach opisu przedmiotu. Po akceptacji zmian przekazanie ich do Koordynatora kierunku.	Koordynator przedmiotu.
4	Przekazanie zasadności dokonania zmian do Przewodniczącego Instytutowego Zespołu ds. PRK.	Koordynator kierunku
5	Weryfikacja poprawności karty opisu przedmiotu. Opinia Instytutowego Zespołu ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji	Przewodniczący Instytutowego Zespołu ds. PRK
6	Akceptacja kart opisu przedmiotów.	Dyrektor Instytutu
7	Przekazanie zaakceptowanych kart opisu przedmiotów do wstawienia na stronę internetową instytutu.	Koordynator kierunku

2. Zasad projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów.

Przedmiotowe zasady w tym zakresie określa prezentowana poniżej procedura P. 2.1.5

P. 2.1.5

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie

OBSZAR	P. 2.1 - Studia stacjonarne / niestacjonarne	
PROCES	P. 2.1.5	
CEL PROCEDURY	Doskonalenie programów studiów – zmiany od nowego cyklu kształcenia	
OSOBY ODPOWIEDZIALNE	Dyrektor Instytutu	
TERMIN REALIZACJI	Cały rok	
PODSTAWA PRAWNA	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenia: w sprawie studiów, sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych, akty wewnętrzne Uczelni	
DATA WPROWADZENIA		
Krok	Działanie	Osoba odpowiedzialna
1	Analiza programów studiów. Zmiany w programach studiów mogą być dokonywane na podstawie: <ol style="list-style-type: none">Oceny programowej, dokonanej przez Polską Komisję Akredytacyjną.Zmian w przepisach dotyczących standardów kształcenia.Zmian wymogów ustawowych.Zmian w przepisach wewnętrznych Uczelni.Wyników ewaluacji zajęć dydaktycznych.Propozycji interesariuszy zewnętrznych.Wyników hospitacji zajęć dydaktycznych.Propozycje Rady Programowej / Rady PracodawcówWnioski z analizy ELA <ol style="list-style-type: none">Wyników ewaluacji realizacji przedmiotu.Wyników ewaluacji praktyk studenckich.	Dyrektor Instytutu Koordynator kierunku Opiekun praktyk/Pełnomocnik Rektora ds. studiów dualnych i praktyk studenckich
2	Decyzja o konieczności wprowadzenia zmian w obowiązującym programie studiów.	Dyrektor Instytutu
3	Tworzenie koncepcji zmian w programie studiów.	Dyrektor Instytutu Koordynator kierunku
4	Weryfikacja braku zmian przyporządkowania kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których	Przewodniczący Instytutowego Zespołu ds. PRK

	<p>prorowadzony jest kierunek studiów. Weryfikacja zmian w kierunkowych efektach uczenia się. Sprawdzenie poprawności przydziału punktów ECTS do przedmiotów.</p>	Koordynator kierunku
5	Akceptacja koncepcji zmienionego programu studiów przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (w tym studentów).	Koordynator kierunku
6	Aktualizacja kart opisu przedmiotu.	Pracownicy dydaktyczni i naukowo dydaktyczni (koordynatorzy przedmiotu)
7	Kontrola stanu przygotowania przez koordynatorów i prowadzących kart opisu przedmiotów.	Instytutowy Zespół ds. PRK
8	Opinia Rady Programowej.	Przewodniczący Rady Programowej
9	Akceptacja programu studiów.	Dyrektor Instytutu
10	Przedłożenie kompletnego programu studiów Prorektorowi właściwemu ds. dydaktyki	Dyrektor Instytutu
11	Weryfikacja programu studiów pod względem formalnym.	Dział Studiów i Doskonalenia Zawodowego
12	Opinia Uczelnianej Komisji ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji.	Pełnomocnik Rektora ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji
13	Opinia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.	Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
14	Głosowanie w Senacie.	Prorektor właściwy ds. dydaktyki
15	Przekazanie programu studiów do wstawienia w Biuletynie Informacji Publicznej do Sekcji IT i na stronę internetową Instytutu.	Koordynator kierunku
16.	Katalog punktów ECTS.	Koordynatorzy przedmiotów

3. *Sposoby i zakresu bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach.*

Monitoring i przegląd programu studiów odbywa się corocznie, zgodnie z opisanym na wstępie Raportu, mechanizmem doskonalenia procesu dydaktyczno-wychowawczego na kierunku Bezpieczeństwo narodowe (kBN).

Rada Programowa kBN, instytucjonalnie tworzona przez Zespół Pracodawców kBN, Zespół Naukowo-Dydaktyczny kBN, Radę Absolwentów kBN i Radę Studentów kBN, przygotowuje i opracowuje zmiany merytoryczno-metodyczne w programie studiów i w całym realizowanym na kierunku procesie dydaktyczno-wychowawczym, zgodnie z sugestiami instytucji ją tworzących.

Ważnym źródłem wykorzystywanych informacji w tym zakresie jest ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) szkół wyższych, stworzony na zlecenie. MNiSW w Państwowym Instytucie Badawczym Stąd pozyskiwane są wiarygodne informacje o sytuacji naszych absolwentów na rynku pracy – w kontekstach: praca i bezrobocie, wynagrodzenie, praca a miejsce zamieszkania.

Bezpieczeństwo narodowe

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie

2020 | Niestacjonarne, I stopnia, 6-semesterne, profil praktyczny

 0,87 4220,41 zł

Bezpieczeństwo narodowe

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie

2020 | Stacjonarne, I stopnia, 6-semesterne, profil praktyczny

 0,53 2609,26 zł

Źródło: ELA

4. *Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów.*

Na kierunku Bezpieczeństwo narodowe realizowane są ogólnouczelniane zasady weryfikacji osiągania zakładanych efektów uczenia się i procedury ewaluacji realizacji poszczególnych przedmiotów, ustanowione Zarządzeniem nr 30/2022 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 15 czerwca 2022 roku – załącznik nr 19.

Szczegółowe efekty uczenia się są zapisywane w kartach opisu przedmiotu odnoszą się do efektów kierunkowych dotyczących obszaru wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja tych efektów prowadzona jest na różnych etapach kształcenia w ramach zaliczenia wszystkich form zajęć poszczególnych przedmiotów. Działania te dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne.

Przypisano odpowiedzialność:

- merytoryczną - koordynatorowi przedmiotu – opiekunowi praktyk,
- organizacyjną – pracownikom prowadzącym zajęcia.

Nadzór nad tym procesem sprawuje Dyrektor Instytutu oraz Przewodniczący Instytutowego Zespołu ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na kierunku Bezpieczeństwo narodowe zobowiązani są do:

- współtworzenia z koordynatorem przedmiotu karty opisu przedmiotu, w której określa się warunki i wymogi sprawdzania realizacji założonych efektów uczenia się, zgodnie z ustaleniami Instytutu,
- złożenia podpisanej przez koordynatora karty opisu przedmiotu do Instytutowego Zespołu ds. PRK,
- zapoznanie studentów podczas pierwszych zajęć z warunkami i wymogami sprawdzania realizacji efektów uczenia się, w oparciu o przygotowaną kartę opisu przedmiotu; poinformowanie o dostępności treści karty opisu przedmiotu w BIP i na stronie internetowej Instytutu,

- dokumentowania osiągnięć studentów, przechowywania dokumentacji zaliczeń, egzaminów, prac semestralnych, itp.,
- weryfikacji realizacji założonych efektów uczenia się, określonych w przygotowanych kartach opisu przedmiotu,
- przesłania w formie elektronicznej ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu koordynatorowi przedmiotu po zakończeniu zajęć.

Podobna procedura dotyczy opiekuna praktyk na kierunku BN.

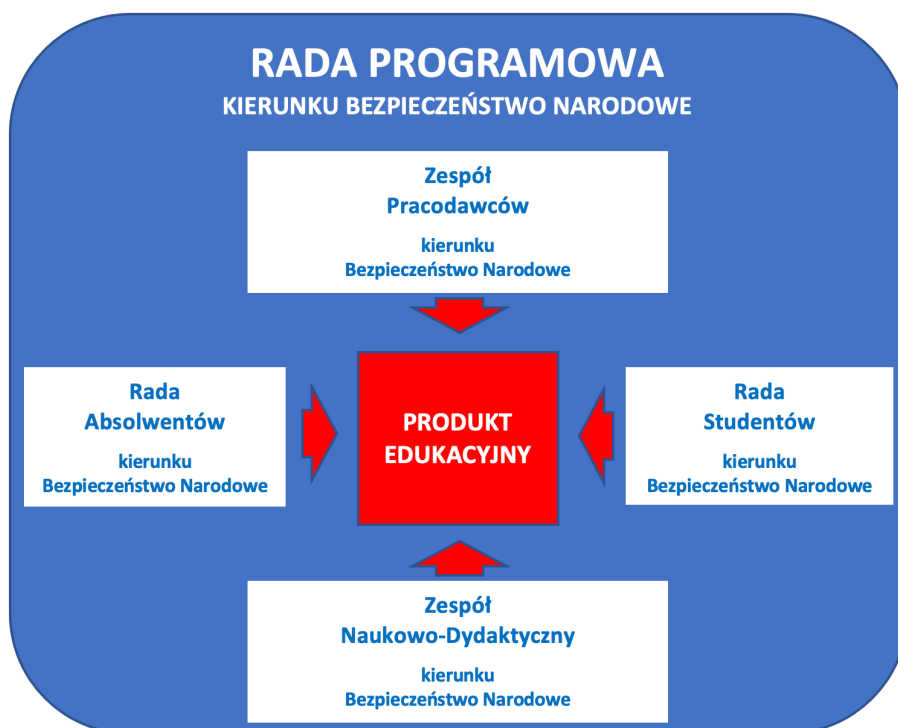
Procedura weryfikacji realizacji założonych efektów uczenia się na kierunku BN:

P.11.5		 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie
OBSZAR	P.11. Weryfikacja osiągania efektów uczenia się	
PROCES	P. 11.5	
CEL PROCEDURY	Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się w Uczelni	
OSOBY ODPOWIEDZIALNE	nauczyciele akademicki, koordynatorzy przedmiotów, dyrektorzy Instytutów,	
TERMIN REALIZACJI	w każdym semestrze - po zakończeniu przedmiotu	
PODSTAWA PRAWNA	Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2022r. poz. 574 z późn. zm.), Uchwała nr 1/2022 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie,	
DATA WPROWADZENIA		
Krok	Działanie	Osoba odpowiedzialna
1.	Opracowanie wzoru kwestionariusza <i>ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu</i> lub jej zmiana.	Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia
2.	Wprowadzenie wzoru <i>ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu</i> – załącznik nr 1 Zarządzeniem Rektora.	Rektor
3.	Realizacja zajęć w sposób umożliwiający osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się opisanych w karcie opisu przedmiotu.	Prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki
4.	Po zakończeniu przedmiotu weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia, zgodnie z metodami sprawdzenia efektów uczenia się zawartymi w karcie opisu przedmiotu.	Prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki
5.	Przechowywanie prac dokumentujących osiągnięcie efektów uczenia się w wersji elektronicznej lub papierowej przez jeden cykl kształcenia i kolejny rok akademicki.	Prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki
6.	Analiza rozkładu końcowych ocen z przedmiotu – załącznik nr 2	Prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki
7.	Uzupełnienie <i>ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu</i> po zakończeniu przedmiotu i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się – zał. nr 1: - określenie stopnia osiągnięcia danego efektu uczenia się,	Prowadzący zajęcia nauczyciel akademicki

	- ogólna ocena przedmiotu, - określenie mocnych i słabych stron przedmiotu, - uwagi dotyczące programu studiów i realizacji przedmiotu.	
8.	Wnioski doskonalące przebieg procesu kształcenia i/lub program kształcenia w celu podniesienia stopnia osiągniętych efektów uczenia na zajęciach – załącznik nr 3.	Koordynator przedmiotu
9.	Przekazanie wniosków z <i>ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu</i> Koordynatorowi kierunku.	Koordynator przedmiotu
10.	Analiza przesłanych wniosków. Sprawdzenie zasadności proponowanych przez koordynatora przedmiotu zmian i przekazanie do opinii Instytutowemu Zespołowi ds. PRK i Instytutowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia.	Koordynator kierunku
11.	Opinia Instytutowego Zespołu ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji i Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia	Instytutowy Zespół ds. Polskiej Ramy Kwalifikacji / Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia
12.	Decyzja o konieczności wprowadzenia zmian lub nie wprowadzania zmian w programie studiów (dalsze postępowanie zgodnie z procedurą P. 2.1.5 lub P.2.1.6)	Dyrektor Instytutu w porozumieniu z Radą programową
13.	Przekazanie danych do sporządzenia corocznego instytutowego raportu ewaluacji jakości kształcenia, który wchodzi w skład uczelnianego raportu ewaluacji jakości kształcenia w uczelni.	Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia / Dyrektor
14.	Dokonanie analizy przedstawionych wniosków i rekomendacja podjęcia działań naprawczych zmierzających do poprawy jakości kształcenia.	Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia
15.	<i>Ankiety ewaluacji realizacji przedmiotu</i> przechowywane są w danym Instytucie jako dokumenty przez 5 lat.	Instytut

5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów.

Proces dydaktyczno-wychowawczy realizowany na kierunku BN pozwala wykształcić dobrych specjalistów praktyków dla potrzeb sektora bezpieczeństwa na skutek wypracowanego w Instytucie mechanizmu doskonalenia programu studiów, zbudowanego na bazie instytucjonalnego modelu merytorycznego opartego na Radzie Programowej kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którą tworzą: Zespół Pracodawców kBN, Zespół Naukowo-Dydaktyczny kBN, Rada Studentów kBN i Rada Absolwentów kBN – załącznik nr 2

W skład Zespołu Pracodawców kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którym kieruje Szef Wojskowego Centrum Rekrutacji w Lesznie, a wyodrębnionego z Rady Pracodawców Instytutu Gospodarki, wchodzi przedstawiciele wybranych służb mundurowych i zespołów zarządzania kryzysowego.

Zmiany merytoryczno-metodyczne w programie studiów i w całym realizowanym procesie dydaktycznym dokonywane są przede wszystkim zgodnie z sugestiami Zespołu Naukowo-Dydaktycznego kierunku Bezpieczeństwo Narodowe, którym kieruje wybitny politolog i długoletni dydaktyk prof. dr hab. Jerzy Juchnowski, przy dużym wsparciu Rady Studentów i Rady Absolwentów tego kierunku.

6. *Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku.*

Wszelkie zalecenia, które formułowane są po ocenie programowej zawsze zostaną wdrożone do szybkiej realizacji dla dobra studentów uczestniczących w procesie dydaktyczno-wychowawczym kierunku Bezpieczeństwo narodowe.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Dokonać weryfikacji programu studiów oraz kart przedmiotów ze szczególnym u-	Dokonano zalecanej weryfikacji programu studiów kierunku Bezpieczeństwo narodowe, potwierdzonej

	uwzględnieniem efektów uczenia się w zakresie umiejętności wynikających z paragrafu 6 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.	Uchwałą Senatu PWSZ w Lesznie – załącznik nr 20.
2.	Podjąć działania mające na celu szczegółowe przeglądy IZdsJK prac etapowych, a tym samym na ich podstawie poszerzenie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.	Na kierunku Bezpieczeństwo narodowe realizowane są ogólnouczelniane zasady weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i procedury ewaluacji realizacji poszczególnych przedmiotów, ustanowione Zarządzeniem nr 30/2022 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 15 czerwca 2022 roku – załącznik nr 19.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom upracticznienia zajęć dydaktycznych, szczególnie w ramach realizowanej specjalności. 2. Kadra dydaktyczna prezentująca wysoki poziom naukowy i szerokie doświadczenie zawodowe. 3. Aktywna współpraca z otoczeniem zewnętrznym, szczególnie w zakresie tworzenia koncepcji kształcenia i realizacji procesu dydaktycznego. 4. Możliwość zapewnienia studentom indywidualnej organizacji studiów. 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niechęć studentów do wyjazdów zagranicznych. 2. Zbyt duże obciążenie czynnościami administracyjnymi kadry dydaktycznej. 3. Coraz niższy poziom przygotowania ogólnego kandydatów na studia. 4. Niski poziom motywacji studentów do nauki.
Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szybki rozwój form i metod kształcenia na odległość. 2. Oczekiwania pracodawców związane z potrzebą upracticznienia procesu dydaktycznego. 3. Rozwój współpracy merytoryczno-metodycznej ze szkołami ponadpodstawowymi. 4. Duża liczba klas mundurowych w szkołach ponadpodstawowych w regionie. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczny stopień finansowania uczelni zawodowych w zakresie rozwoju naukowego własnej kadry. 2. Silna konkurencja ze strony ośrodków akademickich Wrocławia i Poznania. 3. Problemy szkolnictwa ponadpodstawowego z jakością kształcenia i odpowiednim przygotowaniem kandydatów na studia. 4. Niechęć studentów zagranicznych do wyjazdów do małych miejscowości w Polsce.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Leszno, dnia 8 marca 2023 roku

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku²

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	58	29	0	0
	II	27	24	0	9
	III	20	26	25	0
Razem:		105	79	25	9

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2019/2020	55	38	39	16
	2020/2021	29	15	28	23
	2021/2022	33	21	0	0
Razem:		117	74	67	39

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).³

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/182 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2295

² Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118,4
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	110
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	9
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	21
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	67
Wymiar praktyk zawodowych ⁵	3 sem. – 180 4 sem. - 180 5 sem. – 390 6 sem. - 210
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./0
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./0

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne⁶

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Język obcy	ćwiczenia	150 ćw./90 ćw.	10
Strategia bezpieczeństwa	wykłady / ćwiczenia	15 w, 30 ćw./9 w, 18 ćw.	2
Ekonomia	wykłady / ćwiczenia	15 w, 15 ćw./9 w, 9 ćw.	1
Organizacja i zarządzanie	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Administracja publiczna	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Wprowadzenie do kryminologii i kryminalistyki	wykłady / ćwiczenia	15 w, 15 ćw./9 w, 9 ćw.	1
Technologie informacyjne	laboratorium	15 lab./9 lab.	1

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Podstawy prawa	wykłady / ćwiczenia	15 w, 30 ćw./9 w, 18 ćw.	2
Kryminalistyka	wykłady / ćwiczenia	15 w, 30 ćw./9 w, 18 ćw.	2
Zarządzanie projektami	wykłady / ćwiczenia	15 w, 45 ćw./9 w, 27 ćw.	3
Polityka bezpieczeństwa	wykłady / ćwiczenia	30 w, 15 ćw./18 w, 9 ćw.	1
Psychologia grup dyspozycyjnych / Psychologia pracy i organizacji	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Zarządzanie firmą ochrony osób i mienia / Konwojowanie wartości pieniężnych	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Komunikacja społeczna / Komunikacja interkulturowa	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Zwalczanie przestępczości/ Współpraca międzynarodowa służb mundurowych	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Bezpieczeństwo finansowe	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego / Prognozowanie zagrożeń bezpieczeństwa zewnętrznego	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Prawa człowieka i obywatela / Terroryzm	ćwiczenia	15 ćw./9 ćw.	1
Wyszkolenie strzeleckie	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Praktyki	praktyka	960/960	32
Zasady funkcjonowania jednostek policji	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	2
Prawo karne materialne i prawo wykroczeń	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	2
Ustalenie okoliczności zdarzeń i zabezpieczenie ich miejsca	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2

w miejscu pełnienia służby oraz podejmowanie interwencji			
Sytuacje kryzysowe, patologie społeczne i przestępczość nieletnich	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Środki przymusu bezpośredniego	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Zasady użycia broni palnej	ćwiczenia	15 ćw./9 ćw.	1
Przestępczość zorganizowana	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Podejmowanie czynności wobec uczestników ruchu drogowego	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Poszukiwania osób zaginionych	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Służby specjalne	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Taktyka i techniki interwencji	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	2
Prewencja kryminalna	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Organizacja i praktyka zarządzania kryzysowego w Polsce	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Zarządzanie infrastrukturą w sytuacjach kryzysowych	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Bezpieczeństwo informatyczne	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Bezpieczeństwo w transporcie i komunikacji	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	2
Prawne podstawy zarządzania kryzysowego	wykłady / ćwiczenia	15 w, 30 ćw./9 w, 18 ćw.	2
Korupcja i przestępczość urzędnicza	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Bezpieczeństwo imprez i zgromadzeń publicznych	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2
Ochrona ludności	ćwiczenia	30 ćw./18 ćw.	2

Zarządzania działaniami ratowniczymi	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Zarządzanie i dowodzenie	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Logistyka wojskowa	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Militarne aspekty bezpieczeństwa międzynarodowego	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Prawno - konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa	wykłady / ćwiczenia	15 w, 15 ćw./9 w, 9 ćw.	1
Obrona terytorialna	ćwiczenia	45 ćw./27 ćw.	3
Razem:		1335/801 (bez praktyk)	143 z dwoma specjalnościami 110 z jedną specjalnością

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁷

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁸
Nie dotyczy.				

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁸ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Contemporary security issues	ćw.	4, 5	s/n	angielski	Realizacja w roku 2023/24
Social and political translations	ćw.	5	s/n	angielski	Realizacja w roku 2024/25

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.